

**Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ оқу-әдістемелік кешені**  
**Мамандығы: Юриспруденция**  
**Шифр: 050301**  
**Пән: “Қазақстан Республикасының қаржылық құқығы”**

**Семинар сабақтарының мазмұны**

**Семинар сабақтарының тақырыптары**

- 1 Қаржы жүйесі және мемлекеттің қаржылық қызметі – 1 сағат
- 2 Қаржылық құқық - құқық саласы ретінде, пәні, әдісі, жүйесі – 1 сағат
- 3 Қаржылық құқық ғылымы- Қазақстанның заңи ғылымдарының құрамдас бөлігі ретінде – 1 сағат.
- 4 Қаржылық құқықтық нормалар және қаржылық құқықтық қатынастар – 1 сағат.
- 5 Мемлекеттің қаржылық құрылысының құқықтық негіздері – 1 сағат.
- 6 Ақша жүйесінің құқықтық негіздері – 1 сағат.
- 7 Мемлекеттік қаржылар саласындағы басқару – 1 сағат.
- 8 Қаржылық жоспарлаудың құқықтық негіздері – 1 сағат.
- 9 Мемлекеттік қаржылық бақылауды құқықтық реттеу – 1 сағат.
- 10 Қаржылық-құқықтық жауапкершілікті құқықтық реттеу – 1 сағат.
- 11 Бюджеттік құқық қаржылық құқықтың басты бөлімі ретінде -1 сағат
- 12 Салықтық құқық: пәні, әдістері, жүйесі -1 сағат
- 13 Қаржылық-банктік құқық қаржылық құқықтық бөлімі ретінде – 1сағат
- 14 Қаржылық-сақтандыру құқығы қаржылық құқықтың бөлімі ретінде – 1сағат
- 15 Қаржылық-шаруашылық құқығы қаржылық құқықтың бөлімі ретінде – 1сағат

**СЕМИНАР САБАҚТАРЫНЫҢ ЖОСПАРЫ**

**1 Тақырып. Қаржы жүйесі және мемлекеттің қаржылық қызметі - 1 сағат**

1. Мемлекеттік қаржылар: түсінігі, маңызы, принциптері, функциялары. Мемлекеттік қаржылардың Қазақстан экономикасын нарықтық түрлендірулер барысындағы ролі.
2. Мемлекеттің қаржы жүйесі: түсінігі, маңызы, аспектілері, қағидалары; функциялары. Мемлекеттің қаржы жүйесі мен еліміздің қаржы жүйесі: айырмашылықтары, буын-бөлімшелері, нормативтік-құқықтық негіздері.
3. Мемлекеттің қаржылық қызметі: түсінігі, негізгі функциялары, міндеттері, мақсаты, құқықтық негіздері. Мемлекеттің қаржылық қызметі – мақсат-бағдарлы, жоспарлы қызмет.

**Ұсынылатын әдебиеттердің тізімі.**

**А) Нормативтік әдебиеттер**

**Нормативтік-құқықтық актілер:**

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы (1995 жылғы 30 тамызда қабылданған, 2007 жылы өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
2. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 26-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының Президенті туралы Конституциялық заңы».
3. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 16-қазандағы «Қазақстан Республикасының Парламенті және оның депутаттарының мәртебесі туралы Конституциялық заңы».
4. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 18-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының Үкіметі туралы Конституциялық заңы».

5. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (1994 жылғы 27-желтоқсанда қабылданған Жалпы бөлімі, 1999 жылғы 1-шілдеде қабылданған Ерекше бөлімі) 102-104, 111-112, 117-118, 127-136, 139, 192-193, 196-198, 200-201, 206 және т.б. баптары.
6. Қазақстан Республикасының Бюджеттік Кодексі. 24.04.2004 жылы қабылданған ҚР Заңы
7. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 30-наурыздағы «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы Заңы. (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
8. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 31-тамыздағы «Қазақстан Республикасындағы банктер және банктік қызмет туралы Заңы. (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
9. Қазақстан Республикасының 02.07.2003 жылы қабылданған ҚР Бағалы қағаздар рыногы туралы Заңы (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
10. Қазақстан Республикасының Президентінің 09.03.2004 жылғы 2003-2006 жылдары Қазақстан Республикасында қаржылық секторды дамыту концепциясын жүзеге асыру шараларының жоспарын бекіту туралы Жарлығы
11. Қазақстан Республикасының Даму банкісі туралы Қазақстан Республикасының 25.04.2001 жылғы Заңы
12. Қазақстан Республикасының қаржылық рынокты және қаржылық ұйымдарды мемлекеттік реттеу және қадағалау рыногы туралы 04.07.2003 жылғы Қазақстан Республикасының Заңы
13. Қазақстан Республикасының 2005 жылғы 17-маусымдағы “Валюталық реттеу және бақылау туралы” Заңы (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
14. Қазақстан Республикасының 2000жылғы 18 желтоқсандағы “Сақтандыру қызметі туралы” Заңы.
15. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 12-маусымдағы «Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы Кодексі.
16. Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 29 маусымдағы «Ақша аударымдары мен төлемдері туралы Заңы.
17. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 19-маусымдағы «Мемлекеттік кәсіпорын туралы Заңы (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
18. Қазақстан Республикасының 1999 жылғы 13-шілдедегі «Демпингке қарсы шаралар туралы Заңы.
19. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23-қаңтардағы «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару туралы Заңы.
20. Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 5-шілдедегі «Қаржылық лизинг туралы Заңы.
21. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 5-қаңтардағы «Трансферттік бағаларды қолдану кезіндегі мемлекеттік бақылау туралы Заңы.
22. Қазақстан Республикасының 1997 жылғы 14-шілдедегі «Нотариат туралы Заңы.
23. Қазақстан Республикасының 1997 жылғы 28 сәуірдегі «Қазақстан Республикасындағы вексель айналысы туралы Заңы.
24. Қазақстан Республикасының Президентінің Қазақстан Республикасының қаржылық рынокты және қаржылық ұйымдарды мемлекеттік реттеу және қадағалау рыногы агенттігі туралы Ережені бекіту туралы 31.12.2003 жылғы Жарлығы.
25. Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 1-шілдедегі «Алматы қаласының мәртебесі туралы Заңы.
26. Қазақстан Республикасының 08.02.2003 жылғы Пochта туралы Заңы
27. Қазақстан Республикасының 13.05.2003 жылғы «Акционерлік қоғамдар туралы Заңы

28. Қазақстан Республикасының 2002 жылғы 29 қаңтардағы «Республикалық және жергілікті бюджеттердің атқарылуын бақылау туралы Заңы.
29. Қазақстан Республикасының 20.12.1998 жылғы Коммерциялық емес ұйымдар туралы Заңы
30. Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 18-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының кейбір заң актілеріне сақтандыру ісі мен сақтандыру қызметі мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Заңы.
31. Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 22-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының кейбір заң актілеріне мемлекеттік мекемелерді қаржыландыру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Заңы.
32. Қазақстан Республикасының Аудиторлық қызмет туралы 20.11.1998 жылғы Заңы
33. Қазақстан Республикасының Президентінің Қазақстан Республикасының ұлттық валютасының қызмет етуінің кейбір мәселелері туралы 07.02.2001 жылғы Жарлығы
34. Қазақстан Республикасы Президентінің 2001 жылғы 29-қаңтардағы «Қазақстан Республикасының Ұлттық қорын қалыптастыру және пайдалану қағидалары туралы Жарлығы.
35. Қазақстан Республикасының Президентінің Қазақстандық теңге – ұлттық валютасының бан,кноталар мен монеталарының дизайнының концепциясын бекіту туралы 25.09.2003 жылғы Жарлығы
36. Қазақстан Республикасының Үкіметінің Мемлекеттік сатып алуларды жүзеге асырудың ерекше тәртібінің Ережесін бекіту туралы 20.02.2004 жылғы Қаулысы
37. Қазақстан Республикасының Үкіметінің ҚР Қаржы министрлігі туралы 11.01.2001 жылғы Ережені бекіту туралы Қаулысы
38. Қазақстан Республикасының Үкіметінің ҚР Қаржы министрлігінің қаржылық бақылау комитетінің қызметінің кейбір мәселелері туралы 19.06.2002 жылғы Қаулысы
39. Қазақстан Республикасының Үкіметінің ҚР экономика және бюджетті жоспарлау министрлігі туралы 04.09.2002 жылғы Ережені бекіту туралы Қаулысы
40. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкісінің Қаржылық агенттер үшін пруденциалды нормативтер және олардың статустарының жойылуы тәртібі туралы 25.07.2003 жылғы Қаулысы

**Қосымша нормативтік актілер:**

1. Қазақстан Республикасы Президентінің 2001 жылғы 11-шілдедегі «Қаржы рыногын мемлекеттік реттеудің бірыңғай жүйесін ұйымдастыру жөніндегі шаралар туралы Жарлығы.
2. Қазақстан Республикасының Президентінің 1995 жылғы 26 желтоқсанындағы «Бухгалтерлік есеп туралы Заң күші бар жарлығы.
3. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 3-мамырдағы «Қазақстан Республикасының кейбір заң актілеріне Қазақстан Республикасының Ұлттық Қорының жұмыс істеу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Заңы.
4. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2000 жылғы 11-қаңтардағы «Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі туралы Ережені бекіту жөніндегі Қаулысы.
5. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 1999 жылғы 24-мамырдағы «Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Қазынашылық комитетінің мәселелері туралы Қаулысы.
6. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2001 жылғы 27-ақпандағы «Қазақстан Республикасы Қаржы полициясы агенттігі мәселелері туралы Қаулысы.
8. Қазақстан Республикасы Үкіметінің «Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Қаржы бақылау Комитеті туралы Ережені бекіту жөніндегі Қаулысы.

9. Қазақстан Республикасы Ұлттық Банк Басқармасының 2001 жылғы 5-қыркүйектегі «Қазақстан республикасында экспорт-импорт валюталық бақылауын ұйымдастыру туралы нұсқаулықты бекіту туралы Қаулысы.

**Б) Негізгі әдебиеттер:**

1. Бабич А.М., Павлова Л.Н. Финансы, Москва, ИД ФБК-ПРЕСС, 2000
2. Бельский К.С. Финансовое право. М., Юристь, 1995.
3. Годме Поль М. Финансовое право. М., Прогресс, 1978.
4. Дробозина Л.А. Финансы Москва, Юнити, 2000
5. Карасева М.В. Финансовое право. М., Юристь, 1999.
6. Листопад А.Д. Финансовая деятельность таможенных органов Российской Федерации. М., РИО РТА, 1996.
7. Мухитдинов Н.Б., Найманбаев С.М. Қаржылар саласындағы мемлекеттік басқару. Алматы, 1998.
8. Мухитдинов Н.Б., Найманбаев С.М. Мемлекеттің салықтық қызметінің құқықтық негіздері. Алматы, 1998.
9. Рассолов М.М. Финансовое право. Москва, Юнити, 2001
10. Романовский М.В., Врублевский О.В., Сабанти Б.М. Финансы. Москва, Юрайт, 2000
11. Химичева Н.Н. Финансовое право. М. БЕК, 1998.
12. Химичева Н.Н. Налоговое право. М. БЕК, 1997.
13. Худяков А.И. Финансовое право Республики Казахстан, Алматы, 2002
14. Худяков А.И. Основы теории финансового права. Алматы, 1995.
15. Худяков А.И. Финансовое право РК. Алматы, 2001.
16. Худяков А.И. Страхование право РК. Алматы, 1997.
17. Худяков А.И. Налоговое право РК. Алматы, 2003.
18. Худяков А.И., Найманбаев С.М. Русско-казахский финансово-правовой толковый словарь. Алматы, 1997.
19. Найманбаев С.М. ҚР қаржылық құқығы. Алматы, 1994.

**В) Арнайы әдебиеттер:**

1. Жауриков К.К., Ким Г.В. Государственное страхование в Казахстане. Алматы, 1992.
2. Олейник О.М. Основы банковского права. М: Юристь, 1997.
3. Оспанов М.Т., Мухамбетов Т.И. Иностраный капитал и инвестиции: вопросы теории, практики привлечения и использования. Алматы, 1997.
4. Давыдова Л, Раймонова Д. Банковское право Республики Казахстан. Алматы, 2005.
5. Л. Давыдова, Д.Раймонова. Қазақстан Республикасының банктік құқығы. Алматы, 2006.

**2 Тақырып. Қаржылық құқық - құқық саласы ретінде, пәні, әдісі, жүйесі – 1 сағат**

1. Қаржылық құқықтың құқықтық реттеу пәні: түсінігі, маңызы. Мемлекеттік қаржылық қатынастар: түрлері өздеріне тән белгілері және олардың тауарлық-ақшалай қатынастардан айырмашылығы.
2. Қаржылық құқық: түсінігі, маңызы. Қаржылық құқықтың қазіргі кезеңде құқық саласы ретінде дамуының тенденциялары және ерекшеліктері. Қаржылық құқық қаржылық қызметті іске асырудың нысаны және әдісі ретінде. Қаржылық-құқықты реттеудің негізгі мақсаттары мен міндеттері.
3. Қаржылық құқықтың Қазақстанның құқық жүйесінде алатын орны және оның шектес жатқан конституциялық құқық, әкімшілік құқық, азаматтық құқық салаларымен өзара байланысы, арақатынасы, сондай-ақ, олардан ерекшеленетін айырмашылығы.

4. Қаржылық құқықтың құқықтық реттеу әдістері: түсінігі, түрлері, өзіне тән белгілері, қолдану салалары. Біржақты-өктем императивтік әдістің баса қолданылуының себептері мен негіздері.

**Ұсынылатын әдебиеттердің тізімі.**

**А) Нормативтік әдебиеттер**

**Нормативтік-құқықтық актілер:**

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы (1995 жылғы 30 тамызда қабылданған, 2007 жылы өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
2. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 26-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының Президенті туралы Конституциялық заңы».
3. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 16-қазандағы «Қазақстан Республикасының Парламенті және оның депутаттарының мәртебесі туралы Конституциялық заңы».
4. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 18-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының Үкіметі туралы Конституциялық заңы».
5. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (1994 жылғы 27-желтоқсанда қабылданған Жалпы бөлімі, 1999 жылғы 1-шілдеде қабылданған Ерекше бөлімі) 102-104, 111-112, 117-118, 127-136, 139, 192-193, 196-198, 200-201, 206 және т.б. баптары.
6. Қазақстан Республикасының Бюджеттік Кодексі. 24.04.2004 жылы қабылданған ҚР Заңы
7. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 30-наурыздағы «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы Заңы. (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
8. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 31-тамыздағы «Қазақстан Республикасындағы банктер және банктік қызмет туралы Заңы. (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
9. Қазақстан Республикасының 02.07.2003 жылы қабылданған ҚР Бағалы қағаздар рыногы туралы Заңы (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
10. Қазақстан Республикасының Президентінің 09.03.2004 жылғы 2003-2006 жылдары Қазақстан Республикасында қаржылық секторды дамыту концепциясын жүзеге асыру шараларының жоспарын бекіту туралы Жарлығы
11. Қазақстан Республикасының Даму банкісі туралы Қазақстан Республикасының 25.04.2001 жылғы Заңы
12. Қазақстан Республикасының қаржылық рынокты және қаржылық ұйымдарды мемлекеттік реттеу және қадағалау рыногы туралы 04.07.2003 жылғы Қазақстан Республикасының Заңы
13. Қазақстан Республикасының 2005 жылғы 17-маусымдағы “Валюталық реттеу және бақылау туралы” Заңы (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
14. Қазақстан Республикасының 2000жылғы 18 желтоқсандағы “Сақтандыру қызметі туралы” Заңы.
15. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 12-маусымдағы «Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы Кодексі».
16. Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 29 маусымдағы «Ақша аударымдары мен төлемдері туралы Заңы».
17. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 19-маусымдағы «Мемлекеттік кәсіпорын туралы Заңы (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
18. Қазақстан Республикасының 1999 жылғы 13-шілдедегі «Демпингке қарсы шаралар туралы Заңы».
19. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23-қаңтардағы «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару туралы Заңы».

20. Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 5-шілдедегі «Қаржылық лизинг туралы Заңы.
21. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 5-қаңтардағы «Трансферттік бағаларды қолдану кезіндегі мемлекеттік бақылау туралы Заңы.
22. Қазақстан Республикасының 1997 жылғы 14-шілдедегі «Нотариат туралы Заңы.
23. Қазақстан Республикасының 1997 жылғы 28 сәуірдегі «Қазақстан Республикасындағы вексель айналысы туралы Заңы.
24. Қазақстан Республикасының Президентінің Қазақстан Республикасының қаржылық рынокты және қаржылық ұйымдарды мемлекеттік реттеу және қадағалау рыногы агенттігі туралы Ережені бекіту туралы 31.12.2003 жылғы Жарлығы.
25. Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 1-шілдедегі «Алматы қаласының мәртебесі туралы Заңы.
26. Қазақстан Республикасының 08.02.2003 жылғы Пochта туралы Заңы
27. Қазақстан Республикасының 13.05.2003 жылғы «Акционерлік қоғамдар туралы Заңы
28. Қазақстан Республикасының 2002 жылғы 29 қаңтардағы «Республикалық және жергілікті бюджеттердің атқарылуын бақылау туралы Заңы.
29. Қазақстан Республикасының 20.12.1998 жылғы Коммерциялық емес ұйымдар туралы Заңы
30. Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 18-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының кейбір заң актілеріне сақтандыру ісі мен сақтандыру қызметі мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Заңы.
31. Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 22-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының кейбір заң актілеріне мемлекеттік мекемелерді қаржыландыру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Заңы.
32. Қазақстан Республикасының Аудиторлық қызмет туралы 20.11.1998 жылғы Заңы
33. Қазақстан Республикасының Президентінің Қазақстан Республикасының ұлттық валютасының қызмет етуінің кейбір мәселелері туралы 07.02.2001 жылғы Жарлығы
34. Қазақстан Республикасы Президентінің 2001 жылғы 29-қаңтардағы «Қазақстан Республикасының Ұлттық қорын қалыптастыру және пайдалану қағидалары туралы Жарлығы.
35. Қазақстан Республикасының Президентінің Қазақстандық теңге – ұлттық валютасының бан,кноталар мен монеталарының дизайнының концепциясын бекіту туралы 25.09.2003 жылғы Жарлығы
36. Қазақстан Республикасының Үкіметінің Мемлекеттік сатып алуларды жүзеге асырудың ерекше тәртібінің Ережесін бекіту туралы 20.02.2004 жылғы Қаулысы
37. Қазақстан Республикасының Үкіметінің ҚР Қаржы министрлігі туралы 11.01.2001 жылғы Ережені бекіту туралы Қаулысы
38. Қазақстан Республикасының Үкіметінің ҚР Қаржы министрлігінің қаржылық бақылау комитетінің қызметінің кейбір мәселелері туралы 19.06.2002 жылғы Қаулысы
39. Қазақстан Республикасының Үкіметінің ҚР экономика және бюджетті жоспарлау министрлігі туралы 04.09.2002 жылғы Ережені бекіту туралы Қаулысы
40. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкісінің Қаржылық агенттер үшін пруденциалды нормативтер және олардың статустарының жойылуы тәртібі туралы 25.07.2003 жылғы Қаулысы

**Қосымша нормативтік актілер:**

1. Қазақстан Республикасы Президентінің 2001 жылғы 11-шілдедегі «Қаржы рыногын мемлекеттік реттеудің бірыңғай жүйесін ұйымдастыру жөніндегі шаралар туралы Жарлығы.

2. Қазақстан Республикасының Президентінің 1995 жылғы 26 желтоқсанындағы «Бухгалтерлік есеп туралы Заң күші бар жарлығы.
3. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 3-мамырдағы «Қазақстан Республикасының кейбір заң актілеріне Қазақстан Республикасының Ұлттық Қорының жұмыс істеу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Заңы.
4. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2000 жылғы 11-қаңтардағы «Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі туралы Ережені бекіту жөніндегі Қаулысы.
5. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 1999 жылғы 24-мамырдағы «Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Қазынашылық комитетінің мәселелері туралы Қаулысы.
6. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2001 жылғы 27-ақпандағы «Қазақстан Республикасы Қаржы полициясы агенттігі мәселелері туралы Қаулысы.
8. Қазақстан Республикасы Үкіметінің «Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Қаржы бақылау Комитеті туралы Ережені бекіту жөніндегі Қаулысы.
9. Қазақстан Республикасы Ұлттық Банк Басқармасының 2001 жылғы 5-қыркүйектегі «Қазақстан республикасында экспорт-импорт валюталық бақылауын ұйымдастыру туралы нұсқаулықты бекіту туралы Қаулысы.

**Б) Негізгі әдебиеттер:**

2. Бабич А.М., Павлова Л.Н. Финансы, Москва, ИД ФБК-ПРЕСС, 2000
2. Бельский К.С. Финансовое право. М., Юристъ, 1995.
3. Годме Поль М. Финансовое право. М., Прогресс, 1978.
4. Дробозина Л.А. Финансы Москва, Юнити, 2000
5. Карасева М.В. Финансовое право. М., Юристъ, 1999.
6. Листопад А.Д. Финансовая деятельность таможенных органов Российской Федерации. М., РИО РТА, 1996.
7. Мухитдинов Н.Б., Найманбаев С.М. Қаржылар саласындағы мемлекеттік басқару. Алматы, 1998.
8. Мухитдинов Н.Б., Найманбаев С.М. Мемлекеттің салықтық қызметінің құқықтық негіздері. Алматы, 1998.
9. Рассолов М.М. Финансовое право. Москва, Юнити, 2001
10. Романовский М.В., Врублевский О.В., Сабанти Б.М. Финансы. Мочква, Юрайт, 2000
11. Химичева Н.Н. Финансовое право. М. БЕК, 1998.
12. Химичева Н.Н. Налоговое право. М. БЕК, 1997.
13. Худяков А.И. Финансовое право Республики Казахстан, Алматы, 2002
14. Худяков А.И. Основы теории финансового права. Алматы, 1995.
15. Худяков А.И. Финансовое право РК. Алматы, 2001.
16. Худяков А.И. Страхование право РК. Алматы, 1997.
17. Худяков А.И. Налоговое право РК. Алматы, 2003.
18. Худяков А.И., Найманбаев С.М. Русско-казахский финансово-правовой толковый словарь. Алматы, 1997.
19. Найманбаев С.М. ҚР қаржылық құқығы. Алматы, 1994.

**В) Арнайы әдебиеттер:**

1. Жауриков К.К., Ким Г.В. Государственное страхование в Казахстане. Алматы, 1992.
2. Олейник О.М. Основы банковского права. М: Юристъ, 1997.
3. Оспанов М.Т., Мухамбетов Т.И. Иностраный капитал и инвестиции: вопросы теории, практики привлечения и использования. Алматы, 1997.
4. Давыдова Л, Раймонова Д. Банковское право Республики Казахстан. Алматы, 2005.

5. Л. Давыдова, Д.Раймонова. Қазақстан Республикасының банктік құқығы. Алматы, 2006.

### **3 Тақырып. Қаржылық құқық ғылымы- Қазақстанның заңи ғылымдарының құрамдас бөлігі ретінде –1 сағат**

1. Қаржылық құқық ғылымы: пәні, ерекшеліктері, тұрақты элементтері. Қаржылық құқықтық институттар, қаржылық-құқықтық қатынастар, қаржылық заңдар қаржылық құқық ғылымының элементтері.

2. Қаржылық құқықтық ғылымды құрайтын ілім жүйесі: қаржылық құқықтық концепциялар; қаржылық-құқықтық категориялар; қаржылық құқықтық принциптер;

3. Қаржылық құқық ғылымының жүйесі; қаржылық құқық ғылымының жалпы теориялық проблемалары.

#### **Ұсынылатын әдебиеттердің тізімі.**

##### **А) Нормативтік әдебиеттер**

##### **Нормативтік-құқықтық актілер:**

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы (1995 жылғы 30 тамызда қабылданған, 2007 жылы өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
2. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 26-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының Президенті туралы Конституциялық заңы.
3. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 16-қазандағы «Қазақстан Республикасының Парламенті және оның депутаттарының мәртебесі туралы Конституциялық заңы.
4. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 18-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының Үкіметі туралы Конституциялық заңы.
5. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (1994 жылғы 27-желтоқсанда қабылданған Жалпы бөлімі, 1999 жылғы 1-шілдеде қабылданған Ерекше бөлімі) 102-104, 111-112, 117-118, 127-136, 139, 192-193, 196-198, 200-201, 206 және т.б. баптары.
6. Қазақстан Республикасының Бюджеттік Кодексі. 24.04.2004 жылы қабылданған ҚР Заңы
7. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 30-наурыздағы «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы Заңы. (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
8. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 31-тамыздағы «Қазақстан Республикасындағы банктер және банктік қызмет туралы Заңы. (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
9. Қазақстан Республикасының 02.07.2003 жылы қабылданған ҚР Бағалы қағаздар рыногы туралы Заңы (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
10. Қазақстан Республикасының Президентінің 09.03.2004 жылғы 2003-2006 жылдары Қазақстан Республикасында қаржылық секторды дамыту концепциясын жүзеге асыру шараларының жоспарын бекіту туралы Жарлығы
11. Қазақстан Республикасының Даму банкісі туралы Қазақстан Республикасының 25.04.2001 жылығ Заңы
12. Қазақстан Республикасының қаржылық рынокты және қаржылық ұйымдарды мемлекеттік реттеу және қадағалау рыногы туралы 04.07.2003 жылғы Қазақстан Республикасының Заңы
13. Қазақстан Республикасының 2005 жылғы 17-маусымдағы “Валюталық реттеу және бақылау туралы” Заңы (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
14. Қазақстан Республикасының 2000жылғы 18 желтоқсандағы “Сақтандыру қызметі туралы” Заңы.
15. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 12-маусымдағы «Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы Кодексі.



16. Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 29 маусымдағы «Ақша аударымдары мен төлемдері туралы Заңы.
17. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 19-маусымдағы «Мемлекеттік кәсіпорын туралы Заңы (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
18. Қазақстан Республикасының 1999 жылғы 13-шілдедегі «Демпингке қарсы шаралар туралы Заңы.
19. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23-қаңтардағы «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару туралы Заңы.
20. Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 5-шілдедегі «Қаржылық лизинг туралы Заңы.
21. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 5-қаңтардағы «Трансферттік бағаларды қолдану кезіндегі мемлекеттік бақылау туралы Заңы.
22. Қазақстан Республикасының 1997 жылғы 14-шілдедегі «Нотариат туралы Заңы.
23. Қазақстан Республикасының 1997 жылғы 28 сәуірдегі «Қазақстан Республикасындағы вексель айналысы туралы Заңы.
24. Қазақстан Республикасының Президентінің Қазақстан Республикасының қаржылық рынокты және қаржылық ұйымдарды мемлекеттік реттеу және қадағалау рыногы агенттігі туралы Ережені бекіту туралы 31.12.2003 жылғы Жарлығы.
25. Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 1-шілдедегі «Алматы қаласының мәртебесі туралы Заңы.
26. Қазақстан Республикасының 08.02.2003 жылғы Пochта туралы Заңы
27. Қазақстан Республикасының 13.05.2003 жылғы «Акционерлік қоғамдар туралы Заңы
28. Қазақстан Республикасының 2002 жылғы 29 қаңтардағы «Республикалық және жергілікті бюджеттердің атқарылуын бақылау туралы Заңы.
29. Қазақстан Республикасының 20.12.1998 жылғы Коммерциялық емес ұйымдар туралы Заңы
30. Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 18-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының кейбір заң актілеріне сақтандыру ісі мен сақтандыру қызметі мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Заңы.
31. Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 22-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының кейбір заң актілеріне мемлекеттік мекемелерді қаржыландыру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Заңы.
32. Қазақстан Республикасының Аудиторлық қызмет туралы 20.11.1998 жылғы Заңы
33. Қазақстан Республикасының Президентінің Қазақстан Республикасының ұлттық валютасының қызмет етуінің кейбір мәселелері туралы 07.02.2001 жылғы Жарлығы
34. Қазақстан Республикасы Президентінің 2001 жылғы 29-қаңтардағы «Қазақстан Республикасының Ұлттық қорын қалыптастыру және пайдалану қағидалары туралы Жарлығы.
35. Қазақстан Республикасының Президентінің Қазақстандық теңге – ұлттық валютасының бан,кноталар мен монеталарының дизайнының концепциясын бекіту туралы 25.09.2003 жылғы Жарлығы
36. Қазақстан Республикасының Үкіметінің Мемлекеттік сатып алуларды жүзеге асырудың ерекше тәртібінің Ережесін бекіту туралы 20.02.2004 жылғы Қаулысы
37. Қазақстан Республикасының Үкіметінің ҚР Қаржы министрлігі туралы 11.01.2001 жылғы Ережені бекіту туралы Қаулысы
38. Қазақстан Республикасының Үкіметінің ҚР Қаржы министрлігінің қаржылық бақылау комитетінің қызметінің кейбір мәселелері туралы 19.06.2002 жылғы Қаулысы
39. Қазақстан Республикасының Үкіметінің ҚР экономика және бюджетті жоспарлау министрлігі туралы 04.09.2002 жылғы Ережені бекіту туралы Қаулысы

40. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкісінің Қаржылық агенттер үшін пруденциалды нормативтер және олардың статустарының жойылуы тәртібі туралы 25.07.2003 жылғы Қаулысы

**Қосымша нормативтік актілер:**

1. Қазақстан Республикасы Президентінің 2001 жылғы 11-шілдедегі «Қаржы рыногын мемлекеттік реттеудің бірыңғай жүйесін ұйымдастыру жөніндегі шаралар туралы Жарлығы.
2. Қазақстан Республикасының Президентінің 1995 жылғы 26 желтоқсанындағы «Бухгалтерлік есеп туралы Заң күші бар жарлығы.
3. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 3-мамырдағы «Қазақстан Республикасының кейбір заң актілеріне Қазақстан Республикасының Ұлттық Қорының жұмыс істеу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Заңы.
4. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2000 жылғы 11-қаңтардағы «Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі туралы Ережені бекіту жөніндегі Қаулысы.
5. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 1999 жылғы 24-мамырдағы «Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Қазынашылық комитетінің мәселелері туралы Қаулысы.
6. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2001 жылғы 27-ақпандағы «Қазақстан Республикасы Қаржы полициясы агенттігі мәселелері туралы Қаулысы.
8. Қазақстан Республикасы Үкіметінің «Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Қаржы бақылау Комитеті туралы Ережені бекіту жөніндегі Қаулысы.
9. Қазақстан Республикасы Ұлттық Банк Басқармасының 2001 жылғы 5-қыркүйектегі «Қазақстан республикасында экспорт-импорт валюталық бақылауын ұйымдастыру туралы нұсқаулықты бекіту туралы Қаулысы.

**Б) Негізгі әдебиеттер:**

1. Бабич А.М., Павлова Л.Н. Финансы, Москва, ИД ФБК-ПРЕСС, 2000
2. Бельский К.С. Финансовое право. М., Юристь, 1995.
3. Годме Поль М. Финансовое право. М., Прогресс, 1978.
4. Дробозина Л.А. Финансы Москва, Юнити, 2000
5. Карасева М.В. Финансовое право. М., Юристь, 1999.
6. Листопад А.Д. Финансовая деятельность таможенных органов Российской Федерации. М., РИО РТА, 1996.
7. Мухитдинов Н.Б., Найманбаев С.М. Қаржылар саласындағы мемлекеттік басқару. Алматы, 1998.
8. Мухитдинов Н.Б., Найманбаев С.М. Мемлекеттің салықтық қызметінің құқықтық негіздері. Алматы, 1998.
9. Рассолов М.М. Финансовое право. Москва, Юнити, 2001
10. Романовский М.В., Врублевский О.В., Сабанти Б.М. Финансы. Мочква, Юрайт, 2000
11. Химичева Н.Н. Финансовое право. М. БЕК, 1998.
12. Химичева Н.Н. Налоговое право. М. БЕК, 1997.
13. Худяков А.И. Финансовое право Республики Казахстан, Алматы, 2002
14. Худяков А.И. Основы теории финансового права. Алматы, 1995.
15. Худяков А.И. Финансовое право РК. Алматы, 2001.
16. Худяков А.И. Страхование право РК. Алматы, 1997.
17. Худяков А.И. Налоговое право РК. Алматы, 2003.
18. Худяков А.И., Найманбаев С.М. Русско-казахский финансово-правовой толковый словарь. Алматы, 1997.
19. Найманбаев С.М. ҚР қаржылық құқығы. Алматы, 1994.

**В) Арнайы әдебиеттер:**

20. Жауриков К.К., Ким Г.В. Государственное страхование в Казахстане. Алматы, 1992.
21. Олейник О.М. Основы банковского права. М: Юристъ, 1997.
22. Оспанов М.Т., Мухамбетов Т.И. Иностраный капитал и инвестиции: вопросы теории, практики привлечения и использования. Алматы, 1997.
23. Давыдова Л, Раймонова Д. Банковское право Республики Казахстан. Алматы, 2005.
24. Л. Давыдова, Д.Раймонова. Қазақстан Республикасының банктік құқығы. Алматы, 2006.

#### **4 Тақырып. Қаржылық құқықтық нормалар және қаржылық құқықтық қатынастар – 1 сағат**

1. Қаржылық құқықтық нормалар: түсінігі, өздеріне тән белгілері мен ерекшеліктері, құрылымы. Қаржылық құқықтық нормалардың уақыт пен кеңістікте, аумақтарда, тұлғалар шеңберінде іске асырылуының маңызы және шегі.

2 Қаржылық құқықтық нормалардың негізгі түрлері, топтастырылуы. Қорғаушы және реттеуші қаржылық құқықтық нормалар. Реттеуші қаржылық құқықтық нормалардың негізгі мақсаттары. Баламалы және факультативтік қаржылық құқықтық нормалар. Материалдық және ұйымдастырушы, императивтік және диспозитивтік қаржылық құқықтық нормалар.

3. Қаржылық құқықтық қатынастар: түсінігі, өздеріне тән белгілері, түрлері, объектілері. Материалдық және ұйымдастырушы, өктем және шартты қаржылық-құқықтық қатынастар. Бюджеттік, валюталық қаржылық, қаржылық- банктік, қаржылық - сақтандыру, салықтық, қаржылық- шаруашылық құқықтық қатынастар.

4. Қаржылық құқық және қаржылық құқықтық қатынас субъектілері: түрлері, құқықтық жағдайларының ерекшеліктері, мемлекеттік органдарға байланысты мән-жайлары. Қаржылық құқықтық қатынастар субъектілерінің өз құқықтары мен заңды мүдделерін қорғау тәсілдері.

#### **Ұсынылатын әдебиеттердің тізімі.**

##### **А) Нормативтік әдебиеттер**

##### **Нормативтік-құқықтық актілер:**

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы (1995 жылғы 30 тамызда қабылданған, 2007 жылы өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
2. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 26-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының Президенті туралы Конституциялық заңы.
3. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 16-қазандағы «Қазақстан Республикасының Парламенті және оның депутаттарының мәртебесі туралы Конституциялық заңы.
4. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 18-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының Үкіметі туралы Конституциялық заңы.
5. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (1994 жылғы 27-желтоқсанда қабылданған Жалпы бөлімі, 1999 жылғы 1-шілдеде қабылданған Ерекше бөлімі) 102-104, 111-112, 117-118, 127-136, 139, 192-193, 196-198, 200-201, 206 және т.б. баптары.
6. Қазақстан Республикасының Бюджеттік Кодексі. 24.04.2004 жылы қабылданған ҚР Заңы
7. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 30-наурыздағы «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы Заңы. (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
8. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 31-тамыздағы «Қазақстан Республикасындағы банктер және банктік қызмет туралы Заңы. (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).

9. Қазақстан Республикасының 02.07.2003 жылы қабылданған ҚР Бағалы қағаздар рыногы туралы Заңы (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
10. Қазақстан Республикасының Президентінің 09.03.2004 жылғы 2003-2006 жылдары Қазақстан Республикасында қаржылық секторды дамыту концепциясын жүзеге асыру шараларының жоспарын бекіту туралы Жарлығы
11. Қазақстан Республикасының Даму банкісі туралы Қазақстан Республикасының 25.04.2001 жылығ Заңы
12. Қазақстан Республикасының қаржылық рынокты және қаржылық ұйымдарды мемлекеттік реттеу және қадағалау рыногы туралы 04.07.2003 жылғы Қазақстан Республикасының Заңы
13. Қазақстан Республикасының 2005 жылғы 17-маусымдағы “Валюталық реттеу және бақылау туралы” Заңы (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
14. Қазақстан Республикасының 2000жылғы 18 желтоқсандағы “Сақтандыру қызметі туралы” Заңы.
15. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 12-маусымдағы «Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы Кодексі.
16. Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 29 маусымдағы «Ақша аударымдары мен төлемдері туралы Заңы.
17. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 19-маусымдағы «Мемлекеттік кәсіпорын туралы Заңы (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
18. Қазақстан Республикасының 1999 жылғы 13-шілдедегі «Демпингке қарсы шаралар туралы Заңы.
19. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23-қаңтардағы «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару туралы Заңы.
20. Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 5-шілдедегі «Қаржылық лизинг туралы Заңы.
21. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 5-қаңтардағы «Трансферттік бағаларды қолдану кезіндегі мемлекеттік бақылау туралы Заңы.
22. Қазақстан Республикасының 1997 жылғы 14-шілдедегі «Нотариат туралы Заңы.
23. Қазақстан Республикасының 1997 жылғы 28 сәуірдегі «Қазақстан Республикасындағы вексель айналысы туралы Заңы.
24. Қазақстан Республикасының Президентінің Қазақстан Республикасының қаржылық рынокты және қаржылық ұйымдарды мемлекеттік реттеу және қадағалау рыногы агенттігі туралы Ережені бекіту туралы 31.12.2003 жылғы Жарлығы.
25. Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 1-шілдедегі «Алматы қаласының мәртебесі туралы Заңы.
26. Қазақстан Республикасының 08.02.2003 жылғы Почта туралы Заңы
27. Қазақстан Республикасының 13.05.2003 жылғы «Акционерлік қоғамдар туралы Заңы
28. Қазақстан Республикасының 2002 жылғы 29 қаңтардағы «Республикалық және жергілікті бюджеттердің атқарылуын бақылау туралы Заңы.
29. Қазақстан Республикасының 20.12.1998 жылғы Коммерциялық емес ұйымдар туралы Заңы
30. Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 18-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының кейбір заң актілеріне сақтандыру ісі мен сақтандыру қызметі мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Заңы.
31. Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 22-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының кейбір заң актілеріне мемлекеттік мекемелерді қаржыландыру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Заңы.
32. Қазақстан Республикасының Аудиторлық қызмет туралы 20.11.1998 жылғы Заңы

33. Қазақстан Республикасының Президентінің Қазақстан Республикасының ұлттық валютасының қызмет етуінің кейбір мәселелері туралы 07.02.2001 жылғы Жарлығы
34. Қазақстан Республикасы Президентінің 2001 жылғы 29-қаңтардағы «Қазақстан Республикасының Ұлттық қорын қалыптастыру және пайдалану қағидалары туралы Жарлығы.
35. Қазақстан Республикасының Президентінің Қазақстандық теңге – ұлттық валютасының банкноталар мен монеталарының дизайнының концепциясын бекіту туралы 25.09.2003 жылғы Жарлығы
36. Қазақстан Республикасының Үкіметінің Мемлекеттік сатып алуларды жүзеге асырудың ерекше тәртібінің Ережесін бекіту туралы 20.02.2004 жылғы Қаулысы
37. Қазақстан Республикасының Үкіметінің ҚР Қаржы министрлігі туралы 11.01.2001 жылғы Ережені бекіту туралы Қаулысы
38. Қазақстан Республикасының Үкіметінің ҚР Қаржы министрлігінің қаржылық бақылау комитетінің қызметінің кейбір мәселелері туралы 19.06.2002 жылғы Қаулысы
39. Қазақстан Республикасының Үкіметінің ҚР экономика және бюджетті жоспарлау министрлігі туралы 04.09.2002 жылғы Ережені бекіту туралы Қаулысы
40. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкісінің Қаржылық агенттер үшін пруденциалды нормативтер және олардың статустарының жойылуы тәртібі туралы 25.07.2003 жылғы Қаулысы

#### **Қосымша нормативтік актілер:**

1. Қазақстан Республикасы Президентінің 2001 жылғы 11-шілдедегі «Қаржы рыногын мемлекеттік реттеудің бірыңғай жүйесін ұйымдастыру жөніндегі шаралар туралы Жарлығы.
2. Қазақстан Республикасының Президентінің 1995 жылғы 26 желтоқсанындағы «Бухгалтерлік есеп туралы Заң күші бар жарлығы.
3. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 3-мамырдағы «Қазақстан Республикасының кейбір заң актілеріне Қазақстан Республикасының Ұлттық Қорының жұмыс істеу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Заңы.
4. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2000 жылғы 11-қаңтардағы «Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі туралы Ережені бекіту жөніндегі Қаулысы.
5. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 1999 жылғы 24-мамырдағы «Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Қазынашылық комитетінің мәселелері туралы Қаулысы.
6. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2001 жылғы 27-ақпандағы «Қазақстан Республикасы Қаржы полициясы агенттігі мәселелері туралы Қаулысы.
8. Қазақстан Республикасы Үкіметінің «Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Қаржы бақылау Комитеті туралы Ережені бекіту жөніндегі Қаулысы.
9. Қазақстан Республикасы Ұлттық Банк Басқармасының 2001 жылғы 5-қыркүйектегі «Қазақстан республикасында экспорт-импорт валюталық бақылауын ұйымдастыру туралы нұсқаулықты бекіту туралы Қаулысы.

#### **Б) Негізгі әдебиеттер:**

1. Бабич А.М., Павлова Л.Н. Финансы, Москва, ИД ФБК-ПРЕСС, 2000
2. Бельский К.С. Финансовое право. М., Юристь, 1995.
3. Годме Поль М. Финансовое право. М., Прогресс, 1978.
4. Дробозина Л.А. Финансы Москва, Юнити, 2000
5. Карасева М.В. Финансовое право. М., Юристь, 1999.
6. Листопад А.Д. Финансовая деятельность таможенных органов Российской Федерации. М., РИО РТА, 1996.
7. Мухитдинов Н.Б., Найманбаев С.М. Қаржылар саласындағы мемлекеттік басқару. Алматы, 1998.

8. Мухитдинов Н.Б., Найманбаев С.М. Мемлекеттің салықтық қызметінің құқықтық негіздері. Алматы, 1998.
9. Рассолов М.М. Финансовое право. Москва, Юнити, 2001
10. Романовский М.В., Врублевский О.В., Сабанти Б.М. Финансы. Мочква, Юрайт, 2000
11. Химичева Н.Н. Финансовое право. М. БЕК, 1998.
12. Химичева Н.Н. Налоговое право. М. БЕК, 1997.
13. Худяков А.И. Финансовое право Республики Казахстан, Алматы, 2002
14. Худяков А.И. Основы теории финансового права. Алматы, 1995.
15. Худяков А.И. Финансовое право РК. Алматы, 2001.
16. Худяков А.И. Страхование право РК. Алматы, 1997.
17. Худяков А.И. Налоговое право РК. Алматы, 2003.
18. Худяков А.И., Найманбаев С.М. Русско-казахский финансово-правовой толковый словарь. Алматы, 1997.
19. Найманбаев С.М. ҚР қаржылық құқығы. Алматы, 1994.

#### **В) Арнайы әдебиеттер:**

1. Жауриков К.К., Ким Г.В. Государственное страхование в Казахстане. Алматы, 1992.
2. Олейник О.М. Основы банковского права. М: Юристъ, 1997.
3. Оспанов М.Т., Мухамбетов Т.И. Иностранний капитал и инвестиции: вопросы теории, практики привлечения и использования. Алматы, 1997.
4. Давыдова Л, Раймонова Д. Банковское право Республики Казахстан. Алматы, 2005.
5. Л. Давыдова, Д.Раймонова. Қазақстан Республикасының банктік құқығы. Алматы, 2006.

#### **5 Тақырып. Мемлекеттің қаржылық құрылысының құқықтық негіздері – 1 сағат**

1. Мемлекеттің қаржылық құрылысының құқықтық негіздері қаржылық құқықтың жалпы бөлімінің институты ретінде: түсінігі, маңызы.
2. Мемлекеттің қаржылық құрылысы: түсінігі, құрамы, ұйымдастырылу негіздері, нормативтік-құқықтық базасы. Мемлекеттің қаржы жүйесі. Мемлекеттік уәкілетті органдар жүйесі. Мемлекеттік қаржылық реттеу.
3. Мемлекеттің қаржы жүйесі. Мемлекеттің қаржылық саясаты. Қаржы жүйесінің бірыңғайлығы, аумақтылығы. Қаржылық механизм: элементтері, аспектілері. Қоғамның қаржы жүйесі: түсінігі, салалары.

#### **Ұсынылатын әдебиеттердің тізімі.**

##### **А) Нормативтік әдебиеттер**

##### **Нормативтік-құқықтық актілер:**

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы (1995 жылғы 30 тамызда қабылданған, 2007 жылы өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
2. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 26-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының Президенті туралы Конституциялық заңы.
3. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 16-қазандағы «Қазақстан Республикасының Парламенті және оның депутаттарының мәртебесі туралы Конституциялық заңы.
4. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 18-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының Үкіметі туралы Конституциялық заңы.
5. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (1994 жылғы 27-желтоқсанда қабылданған Жалпы бөлімі, 1999 жылғы 1-шілдеде қабылданған Ерекше бөлімі) 102-104, 111-112, 117-118, 127-136, 139, 192-193, 196-198, 200-201, 206 және т.б. баптары.

6. Қазақстан Республикасының Бюджеттік Кодексі. 24.04.2004 жылы қабылданған ҚР Заңы
7. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 30-наурыздағы «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы Заңы. (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
8. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 31-тамыздағы «Қазақстан Республикасындағы банктер және банктік қызмет туралы Заңы. (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
9. Қазақстан Республикасының 02.07.2003 жылы қабылданған ҚР Бағалы қағаздар рыногы туралы Заңы (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
10. Қазақстан Республикасының Президентінің 09.03.2004 жылғы 2003-2006 жылдары Қазақстан Республикасында қаржылық секторды дамыту концепциясын жүзеге асыру шараларының жоспарын бекіту туралы Жарлығы
11. Қазақстан Республикасының Даму банкісі туралы Қазақстан Республикасының 25.04.2001 жылығ Заңы
12. Қазақстан Республикасының қаржылық рынокты және қаржылық ұйымдарды мемлекеттік реттеу және қадағалау рыногы туралы 04.07.2003 жылғы Қазақстан Республикасының Заңы
13. Қазақстан Республикасының 2005 жылғы 17-маусымдағы “Валюталық реттеу және бақылау туралы” Заңы (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
14. Қазақстан Республикасының 2000жылғы 18 желтоқсандағы “Сақтандыру қызметі туралы” Заңы.
15. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 12-маусымдағы «Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы Кодексі.
16. Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 29 маусымдағы «Ақша аударымдары мен төлемдері туралы Заңы.
17. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 19-маусымдағы «Мемлекеттік кәсіпорын туралы Заңы (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
18. Қазақстан Республикасының 1999 жылғы 13-шілдедегі «Демпингке қарсы шаралар туралы Заңы.
19. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23-қаңтардағы «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару туралы Заңы.
20. Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 5-шілдедегі «Қаржылық лизинг туралы Заңы.
21. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 5-қаңтардағы «Трансферттік бағаларды қолдану кезіндегі мемлекеттік бақылау туралы Заңы.
22. Қазақстан Республикасының 1997 жылғы 14-шілдедегі «Нотариат туралы Заңы.
23. Қазақстан Республикасының 1997 жылғы 28 сәуірдегі «Қазақстан Республикасындағы вексель айналысы туралы Заңы.
24. Қазақстан Республикасының Президентінің Қазақстан Республикасының қаржылық рынокты және қаржылық ұйымдарды мемлекеттік реттеу және қадағалау рыногы агенттігі туралы Ережені бекіту туралы 31.12.2003 жылғы Жарлығы.
25. Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 1-шілдедегі «Алматы қаласының мәртебесі туралы Заңы.
26. Қазақстан Республикасының 08.02.2003 жылғы Пochта туралы Заңы
27. Қазақстан Республикасының 13..05.2003 жылғы «Акционерлік қоғамдар туралы Заңы
28. Қазақстан Республикасының 2002 жылғы 29 қаңтардағы «Республикалық және жергілікті бюджеттердің атқарылуын бақылау туралы Заңы.
29. Қазақстан Республикасының 20.12.1998 жылғы Коммерциялық емес ұйымдар туралы Заңы

30. Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 18-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының кейбір заң актілеріне сақтандыру ісі мен сақтандыру қызметі мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Заңы.
31. Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 22-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының кейбір заң актілеріне мемлекеттік мекемелерді қаржыландыру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Заңы.
32. Қазақстан Республикасының Аудиторлық қызмет туралы 20.11.1998 жылғы Заңы
33. Қазақстан Республикасының Президентінің Қазақстан Республикасының ұлттық валютасының қызмет етуінің кейбір мәселелері туралы 07.02.2001 жылғы Жарлығы
34. Қазақстан Республикасы Президентінің 2001 жылғы 29-қаңтардағы «Қазақстан Республикасының Ұлттық қорын қалыптастыру және пайдалану қағидалары туралы Жарлығы.
35. Қазақстан Республикасының Президентінің Қазақстандық теңге – ұлттық валютасының бан,кноталар мен монеталарының дизайнының концепциясын бекіту туралы 25.09.2003 жылғы Жарлығы
36. Қазақстан Республикасының Үкіметінің Мемлекеттік сатып алуларды жүзеге асырудың ерекше тәртібінің Ережесін бекіту туралы 20.02.2004 жылғы Қаулысы
37. Қазақстан Республикасының Үкіметінің ҚР Қаржы министрлігі туралы 11.01.2001 жылғы Ережені бекіту туралы Қаулысы
38. Қазақстан Республикасының Үкіметінің ҚР Қаржы министрлігінің қаржылық бақылау комитетінің қызметінің кейбір мәселелері туралы 19.06.2002 жылғы Қаулысы
39. Қазақстан Республикасының Үкіметінің ҚР экономика және бюджетті жоспарлау министрлігі туралы 04.09.2002 жылғы Ережені бекіту туралы Қаулысы
40. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкісінің Қаржылық агенттер үшін пруденциалды нормативтер және олардың статустарының жойылуы тәртібі туралы 25.07.2003 жылғы Қаулысы

#### **Қосымша нормативтік актілер:**

1. Қазақстан Республикасы Президентінің 2001 жылғы 11-шілдедегі «Қаржы рыногын мемлекеттік реттеудің бірыңғай жүйесін ұйымдастыру жөніндегі шаралар туралы Жарлығы.
2. Қазақстан Республикасының Президентінің 1995 жылғы 26 желтоқсанындағы «Бухгалтерлік есеп туралы Заң күші бар жарлығы.
3. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 3-мамырдағы «Қазақстан Республикасының кейбір заң актілеріне Қазақстан Республикасының Ұлттық Қорының жұмыс істеу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Заңы.
4. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2000 жылғы 11-қаңтардағы «Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі туралы Ережені бекіту жөніндегі Қаулысы.
5. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 1999 жылғы 24-мамырдағы «Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Қазынашылық комитетінің мәселелері туралы Қаулысы.
6. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2001 жылғы 27-ақпандағы «Қазақстан Республикасы Қаржы полициясы агенттігі мәселелері туралы Қаулысы.
8. Қазақстан Республикасы Үкіметінің «Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Қаржы бақылау Комитеті туралы Ережені бекіту жөніндегі Қаулысы.
9. Қазақстан Республикасы Ұлттық Банк Басқармасының 2001 жылғы 5-қыркүйектегі «Қазақстан республикасында экспорт-импорт валюталық бақылауын ұйымдастыру туралы нұсқаулықты бекіту туралы Қаулысы.

#### **Б) Негізгі әдебиеттер:**

1. Бабич А.М., Павлова Л.Н. Финансы, Москва, ИД ФБК-ПРЕСС, 2000
2. Бельский К.С. Финансовое право. М., Юристь, 1995.



3. Годме Поль М. Финансовое право. М., Прогресс, 1978.
4. Дробозина Л.А. Финансы Москва, Юнити, 2000
5. Карасева М.В. Финансовое право. М., Юристь, 1999.
6. Листопад А.Д. Финансовая деятельность таможенных органов Российской Федерации. М., РИО РТА, 1996.
7. Мухитдинов Н.Б., Найманбаев С.М. Қаржылар саласындағы мемлекеттік басқару. Алматы, 1998.
8. Мухитдинов Н.Б., Найманбаев С.М. Мемлекеттің салықтық қызметінің құқықтық негіздері. Алматы, 1998.
9. Рассолов М.М. Финансовое право. Москва, Юнити, 2001
10. Романовский М.В., Врублевский О.В., Сабанти Б.М. Финансы. Мочква, Юрайт, 2000
11. Химичева Н.Н. Финансовое право. М. БЕК, 1998.
12. Химичева Н.Н. Налоговое право. М. БЕК, 1997.
13. Худяков А.И. Финансовое право Республики Казахстан, Алматы, 2002
14. Худяков А.И. Основы теории финансового права. Алматы, 1995.
15. Худяков А.И. Финансовое право РК. Алматы, 2001.
16. Худяков А.И. Страхование право РК. Алматы, 1997.
17. Худяков А.И. Налоговое право РК. Алматы, 2003.
18. Худяков А.И., Найманбаев С.М. Русско-казахский финансово-правовой толковый словарь. Алматы, 1997.
19. Найманбаев С.М. ҚР қаржылық құқығы. Алматы, 1994.

#### **В) Арнайы әдебиеттер:**

1. Жауриков К.К., Ким Г.В. Государственное страхование в Казахстане. Алматы, 1992.
2. Олейник О.М. Основы банковского права. М: Юристь, 1997.
3. Оспанов М.Т., Мухамбетов Т.И. Иностранний капитал и инвестиции: вопросы теории, практики привлечения и использования. Алматы, 1997.
4. Давыдова Л, Раймонова Д. Банковское право Республики Казахстан. Алматы, 2005.
5. Л. Давыдова, Д.Раймонова. Қазақстан Республикасының банктік құқығы. Алматы, 2006.

#### **6 Тақырып. Ақша жүйесінің құқықтық негіздері – 1 сағат**

1. Ақша жүйесінің құқықтық негіздері қаржылық құқықтың жалпы бөлімінің институты ретінде: түсінігі, маңызы. Осы институт реттейтін объектілер.
2. Ақша жүйесі: түсінігі, типтері, негізгі элементтері, құқықтық негіздері. Ресми ақша бірлігі. Ақшалардың түрлері. Ақшаларды эмиссиялау тәртібі. Валюталық айналым режимі. Ақшалардың функциялары: құн өлшемі, төлем құралы, қор жинақтау құралы.
3. Қазақстан Республикасының ақша жүйесі: нормативтік-құқықтық негіздері, айрықша белгілері. Қазақстан Республикасының ақша жүйесінің құрамына кіретін ақшалардың түрлері. Қазақстан Республикасының ақша бірлігі заңды төлем құралы ретінде. Ұлттық валюта құрылымын дамыту перспективасы. Қолма қол және ақшасыз ақша айналымын ұйымдастырудың және ақша эмиссиялаудың құқықтық негіздері.

#### **Ұсынылатын әдебиеттердің тізімі.**

##### **А) Нормативтік әдебиеттер**

##### **Нормативтік-құқықтық актілер:**

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы (1995 жылғы 30 тамызда қабылданған, 2007 жылы өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
2. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 26-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының Президенті туралы Конституциялық заңы.

3. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 16-қазандағы «Қазақстан Республикасының Парламенті және оның депутаттарының мәртебесі туралы Конституциялық заңы.
4. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 18-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының Үкіметі туралы Конституциялық заңы.
5. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (1994 жылғы 27-желтоқсанда қабылданған Жалпы бөлімі, 1999 жылғы 1-шілдеде қабылданған Ерекше бөлімі) 102-104, 111-112, 117-118, 127-136, 139, 192-193, 196-198, 200-201, 206 және т.б. баптары.
6. Қазақстан Республикасының Бюджеттік Кодексі. 24.04.2004 жылы қабылданған ҚР Заңы
7. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 30-наурыздағы «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы Заңы. (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
8. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 31-тамыздағы «Қазақстан Республикасындағы банктер және банктік қызмет туралы Заңы. (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
9. Қазақстан Республикасының 02.07.2003 жылы қабылданған ҚР Бағалы қағаздар рыногы туралы Заңы (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
10. Қазақстан Республикасының Президентінің 09.03.2004 жылғы 2003-2006 жылдары Қазақстан Республикасында қаржылық секторды дамыту концепциясын жүзеге асыру шараларының жоспарын бекіту туралы Жарлығы
11. Қазақстан Республикасының Даму банкісі туралы Қазақстан Республикасының 25.04.2001 жылғы Заңы
12. Қазақстан Республикасының қаржылық рынокты және қаржылық ұйымдарды мемлекеттік реттеу және қадағалау рыногы туралы 04.07.2003 жылғы Қазақстан Республикасының Заңы
13. Қазақстан Республикасының 2005 жылғы 17-маусымдағы “Валюталық реттеу және бақылау туралы” Заңы (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
14. Қазақстан Республикасының 2000жылғы 18 желтоқсандағы “Сақтандыру қызметі туралы” Заңы.
15. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 12-маусымдағы «Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы Кодексі.
16. Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 29 маусымдағы «Ақша аударымдары мен төлемдері туралы Заңы.
17. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 19-маусымдағы «Мемлекеттік кәсіпорын туралы Заңы (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
18. Қазақстан Республикасының 1999 жылғы 13-шілдедегі «Демпингке қарсы шаралар туралы Заңы.
19. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23-қаңтардағы «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару туралы Заңы.
20. Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 5-шілдедегі «Қаржылық лизинг туралы Заңы.
21. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 5-қаңтардағы «Трансферттік бағаларды қолдану кезіндегі мемлекеттік бақылау туралы Заңы.
22. Қазақстан Республикасының 1997 жылғы 14-шілдедегі «Нотариат туралы Заңы.
23. Қазақстан Республикасының 1997 жылғы 28 сәуірдегі «Қазақстан Республикасындағы вексель айналысы туралы Заңы.
24. Қазақстан Республикасының Президентінің Қазақстан Республикасының қаржылық рынокты және қаржылық ұйымдарды мемлекеттік реттеу және қадағалау рыногы агенттігі туралы Ережені бекіту туралы 31.12.2003 жылғы Жарлығы.

25. Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 1-шілдедегі «Алматы қаласының мәртебесі туралы Заңы.
26. Қазақстан Республикасының 08.02.2003 жылғы Почта туралы Заңы
27. Қазақстан Республикасының 13.05.2003 жылғы «Акционерлік қоғамдар туралы Заңы
28. Қазақстан Республикасының 2002 жылғы 29 қаңтардағы «Республикалық және жергілікті бюджеттердің атқарылуын бақылау туралы Заңы.
29. Қазақстан Республикасының 20.12.1998 жылғы Коммерциялық емес ұйымдар туралы Заңы
30. Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 18-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының кейбір заң актілеріне сақтандыру ісі мен сақтандыру қызметі мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Заңы.
31. Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 22-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының кейбір заң актілеріне мемлекеттік мекемелерді қаржыландыру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Заңы.
32. Қазақстан Республикасының Аудиторлық қызмет туралы 20.11.1998 жылғы Заңы
33. Қазақстан Республикасының Президентінің Қазақстан Республикасының ұлттық валютасының қызмет етуінің кейбір мәселелері туралы 07.02.2001 жылғы Жарлығы
34. Қазақстан Республикасы Президентінің 2001 жылғы 29-қаңтардағы «Қазақстан Республикасының Ұлттық қорын қалыптастыру және пайдалану қағидалары туралы Жарлығы.
35. Қазақстан Республикасының Президентінің Қазақстандық теңге – ұлттық валютасының бан,кноталар мен монеталарының дизайнының концепциясын бекіту туралы 25.09.2003 жылғы Жарлығы
36. Қазақстан Республикасының Үкіметінің Мемлекеттік сатып алуларды жүзеге асырудың ерекше тәртібінің Ережесін бекіту туралы 20.02.2004 жылғы Қаулысы
37. Қазақстан Республикасының Үкіметінің ҚР Қаржы министрлігі туралы 11.01.2001 жылғы Ережені бекіту туралы Қаулысы
38. Қазақстан Республикасының Үкіметінің ҚР Қаржы министрлігінің қаржылық бақылау комитетінің қызметінің кейбір мәселелері туралы 19.06.2002 жылғы Қаулысы
39. Қазақстан Республикасының Үкіметінің ҚР экономика және бюджетті жоспарлау министрлігі туралы 04.09.2002 жылғы Ережені бекіту туралы Қаулысы
40. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкісінің Қаржылық агенттер үшін пруденциалды нормативтер және олардың статустарының жойылуы тәртібі туралы 25.07.2003 жылғы Қаулысы

#### **Қосымша нормативтік актілер:**

1. Қазақстан Республикасы Президентінің 2001 жылғы 11-шілдедегі «Қаржы рыногын мемлекеттік реттеудің бірыңғай жүйесін ұйымдастыру жөніндегі шаралар туралы Жарлығы.
2. Қазақстан Республикасының Президентінің 1995 жылғы 26 желтоқсанындағы «Бухгалтерлік есеп туралы Заң күші бар жарлығы.
3. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 3-мамырдағы «Қазақстан Республикасының кейбір заң актілеріне Қазақстан Республикасының Ұлттық Қорының жұмыс істеу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Заңы.
4. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2000 жылғы 11-қаңтардағы «Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі туралы Ережені бекіту жөніндегі Қаулысы.
5. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 1999 жылғы 24-мамырдағы «Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Қазынашылық комитетінің мәселелері туралы Қаулысы.

6. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2001 жылғы 27-ақпандағы «Қазақстан Республикасы Қаржы полициясы агенттігі мәселелері туралы Қаулысы.
8. Қазақстан Республикасы Үкіметінің «Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Қаржы бақылау Комитеті туралы Ережені бекіту жөніндегі Қаулысы.
9. Қазақстан Республикасы Ұлттық Банк Басқармасының 2001 жылғы 5-қыркүйектегі «Қазақстан республикасында экспорт-импорт валюталық бақылауын ұйымдастыру туралы нұсқаулықты бекіту туралы Қаулысы.

**Б) Негізгі әдебиеттер:**

1. Бабич А.М., Павлова Л.Н. Финансы, Москва, ИД ФБК-ПРЕСС, 2000
2. Бельский К.С. Финансовое право. М., Юристь, 1995.
3. Годме Поль М. Финансовое право. М., Прогресс, 1978.
4. Дробозина Л.А. Финансы Москва, Юнити, 2000
5. Карасева М.В. Финансовое право. М., Юристь, 1999.
6. Листопад А.Д. Финансовая деятельность таможенных органов Российской Федерации. М., РИО РТА, 1996.
7. Мухитдинов Н.Б., Найманбаев С.М. Қаржылар саласындағы мемлекеттік басқару. Алматы, 1998.
8. Мухитдинов Н.Б., Найманбаев С.М. Мемлекеттің салықтық қызметінің құқықтық негіздері. Алматы, 1998.
9. Рассолов М.М. Финансовое право. Москва, Юнити, 2001
10. Романовский М.В., Врублевский О.В., Сабанти Б.М. Финансы. Мочква, Юрайт, 2000
11. Химичева Н.Н. Финансовое право. М. БЕК, 1998.
12. Химичева Н.Н. Налоговое право. М. БЕК, 1997.
13. Худяков А.И. Финансовое право Республики Казахстан, Алматы, 2002
14. Худяков А.И. Основы теории финансового права. Алматы, 1995.
15. Худяков А.И. Финансовое право РК. Алматы, 2001.
16. Худяков А.И. Страхование право РК. Алматы, 1997.
17. Худяков А.И. Налоговое право РК. Алматы, 2003.
18. Худяков А.И., Найманбаев С.М. Русско-казахский финансово-правовой толковый словарь. Алматы, 1997.
19. Найманбаев С.М. ҚР қаржылық құқығы. Алматы, 1994.

**В) Арнайы әдебиеттер:**

1. Жауриков К.К., Ким Г.В. Государственное страхование в Казахстане. Алматы, 1992.
2. Олейник О.М. Основы банковского права. М: Юристь, 1997.
3. Оспанов М.Т., Мухамбетов Т.И. Иностранний капитал и инвестиции: вопросы теории, практики привлечения и использования. Алматы, 1997.
4. Давыдова Л, Раймонова Д. Банковское право Республики Казахстан. Алматы, 2005.
5. Л. Давыдова, Д.Раймонова. Қазақстан Республикасының банктік құқығы. Алматы, 2006.

**7 Тақырып. Мемлекеттік қаржылар саласындағы басқару – 1 сағат**

1. Мемлекеттік қаржыларды басқару: түсінігі, басқаруды ұйымдастыру элементтері, принциптері, негізгі міндеттері. Мемлекеттік қаржыларды басқаруды қалыптастырудың және іске асырудың өктем билік, әлеуметтік механизмі мен субъективтік элементтері.
2. Мемлекеттік қаржылар саласындағы басқаруды жүзеге асырудың негізгі әдістері, құқықтық нысандары және өзекті мәселелері. Мемлекеттік қаржылар саласындағы басқаруды ұтымдыландыру критерийі. Қаржыларды басқаруды жүзеге асыратын жалпы және арнайы құзыретті мемлекеттік уәкілетті органдар жүйесі. Қаржылық құзыреттері

бар мемлекеттік уәкілеттік органдар қаржылық құрылыстың атқарушы аппараты ретінде. Қаржы жүйесінің қызмет атқаруын қамтамасыз ету. Мемлекеттік қаржыларды басқару барысында инвестициялық белсенділікті ынталандыру, мемлекеттің қаржы жүйесін нарықтық түрлендірулер мен талаптарға сай келтіру және әлеуметтік бағдарланған нарықтық экономиканы түпкілікті құруды көздеу.

**Ұсынылатын әдебиеттердің тізімі.**

**А) Нормативтік әдебиеттер**

**Нормативтік-құқықтық актілер:**

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы (1995 жылғы 30 тамызда қабылданған, 2007 жылы өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
2. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 26-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының Президенті туралы Конституциялық заңы».
3. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 16-қазандағы «Қазақстан Республикасының Парламенті және оның депутаттарының мәртебесі туралы Конституциялық заңы».
4. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 18-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының Үкіметі туралы Конституциялық заңы».
5. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (1994 жылғы 27-желтоқсанда қабылданған Жалпы бөлімі, 1999 жылғы 1-шілдеде қабылданған Ерекше бөлімі) 102-104, 111-112, 117-118, 127-136, 139, 192-193, 196-198, 200-201, 206 және т.б. баптары.
6. Қазақстан Республикасының Бюджеттік Кодексі. 24.04.2004 жылы қабылданған ҚР Заңы
7. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 30-наурыздағы «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы Заңы. (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
8. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 31-тамыздағы «Қазақстан Республикасындағы банктер және банктік қызмет туралы Заңы. (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
9. Қазақстан Республикасының 02.07.2003 жылы қабылданған ҚР Бағалы қағаздар рыногы туралы Заңы (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
10. Қазақстан Республикасының Президентінің 09.03.2004 жылғы 2003-2006 жылдары Қазақстан Республикасында қаржылық секторды дамыту концепциясын жүзеге асыру шараларының жоспарын бекіту туралы Жарлығы
11. Қазақстан Республикасының Даму банкісі туралы Қазақстан Республикасының 25.04.2001 жылғы Заңы
12. Қазақстан Республикасының қаржылық рынокты және қаржылық ұйымдарды мемлекеттік реттеу және қадағалау рыногы туралы 04.07.2003 жылғы Қазақстан Республикасының Заңы
13. Қазақстан Республикасының 2005 жылғы 17-маусымдағы “Валюталық реттеу және бақылау туралы” Заңы (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
14. Қазақстан Республикасының 2000жылғы 18 желтоқсандағы “Сақтандыру қызметі туралы” Заңы.
15. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 12-маусымдағы «Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы Кодексі».
16. Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 29 маусымдағы «Ақша аударымдары мен төлемдері туралы Заңы».
17. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 19-маусымдағы «Мемлекеттік кәсіпорын туралы Заңы (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
18. Қазақстан Республикасының 1999 жылғы 13-шілдедегі «Демпингке қарсы шаралар туралы Заңы».

19. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23-қаңтардағы «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару туралы Заңы.
20. Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 5-шілдедегі «Қаржылық лизинг туралы Заңы.
21. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 5-қаңтардағы «Трансферттік бағаларды қолдану кезіндегі мемлекеттік бақылау туралы Заңы.
22. Қазақстан Республикасының 1997 жылғы 14-шілдедегі «Нотариат туралы Заңы.
23. Қазақстан Республикасының 1997 жылғы 28 сәуірдегі «Қазақстан Республикасындағы вексель айналысы туралы Заңы.
24. Қазақстан Республикасының Президентінің Қазақстан Республикасының қаржылық рынокты және қаржылық ұйымдарды мемлекеттік реттеу және қадағалау рыногы агенттігі туралы Ережені бекіту туралы 31.12.2003 жылғы Жарлығы.
25. Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 1-шілдедегі «Алматы қаласының мәртебесі туралы Заңы.
26. Қазақстан Республикасының 08.02.2003 жылғы Пochта туралы Заңы
27. Қазақстан Республикасының 13.05.2003 жылғы «Акционерлік қоғамдар туралы Заңы
28. Қазақстан Республикасының 2002 жылғы 29 қаңтардағы «Республикалық және жергілікті бюджеттердің атқарылуын бақылау туралы Заңы.
29. Қазақстан Республикасының 20.12.1998 жылғы Коммерциялық емес ұйымдар туралы Заңы
30. Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 18-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының кейбір заң актілеріне сақтандыру ісі мен сақтандыру қызметі мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Заңы.
31. Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 22-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының кейбір заң актілеріне мемлекеттік мекемелерді қаржыландыру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Заңы.
32. Қазақстан Республикасының Аудиторлық қызмет туралы 20.11.1998 жылғы Заңы
33. Қазақстан Республикасының Президентінің Қазақстан Республикасының ұлттық валютасының қызмет етуінің кейбір мәселелері туралы 07.02.2001 жылғы Жарлығы
34. Қазақстан Республикасы Президентінің 2001 жылғы 29-қаңтардағы «Қазақстан Республикасының Ұлттық қорын қалыптастыру және пайдалану қағидалары туралы Жарлығы.
35. Қазақстан Республикасының Президентінің Қазақстандық теңге – ұлттық валютасының банкноталар мен монеталарының дизайнының концепциясын бекіту туралы 25.09.2003 жылғы Жарлығы
36. Қазақстан Республикасының Үкіметінің Мемлекеттік сатып алуларды жүзеге асырудың ерекше тәртібінің Ережесін бекіту туралы 20.02.2004 жылғы Қаулысы
37. Қазақстан Республикасының Үкіметінің ҚР Қаржы министрлігі туралы 11.01.2001 жылғы Ережені бекіту туралы Қаулысы
38. Қазақстан Республикасының Үкіметінің ҚР Қаржы министрлігінің қаржылық бақылау комитетінің қызметінің кейбір мәселелері туралы 19.06.2002 жылғы Қаулысы
39. Қазақстан Республикасының Үкіметінің ҚР экономика және бюджетті жоспарлау министрлігі туралы 04.09.2002 жылғы Ережені бекіту туралы Қаулысы
40. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкісінің Қаржылық агенттер үшін пруденциалды нормативтер және олардың статустарының жойылуы тәртібі туралы 25.07.2003 жылғы Қаулысы

**Қосымша нормативтік актілер:**

1. Қазақстан Республикасы Президентінің 2001 жылғы 11-шілдедегі «Қаржы рыногын мемлекеттік реттеудің бірыңғай жүйесін ұйымдастыру жөніндегі шаралар туралы Жарлығы.
2. Қазақстан Республикасының Президентінің 1995 жылғы 26 желтоқсанындағы «Бухгалтерлік есеп туралы Заң күші бар жарлығы.
3. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 3-мамырдағы «Қазақстан Республикасының кейбір заң актілеріне Қазақстан Республикасының Ұлттық Қорының жұмыс істеу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Заңы.
4. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2000 жылғы 11-қаңтардағы «Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі туралы Ережені бекіту жөніндегі Қаулысы.
5. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 1999 жылғы 24-мамырдағы «Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Қазынашылық комитетінің мәселелері туралы Қаулысы.
6. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2001 жылғы 27-ақпандағы «Қазақстан Республикасы Қаржы полициясы агенттігі мәселелері туралы Қаулысы.
8. Қазақстан Республикасы Үкіметінің «Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Қаржы бақылау Комитеті туралы Ережені бекіту жөніндегі Қаулысы.
9. Қазақстан Республикасы Ұлттық Банк Басқармасының 2001 жылғы 5-қыркүйектегі «Қазақстан республикасында экспорт-импорт валюталық бақылауын ұйымдастыру туралы нұсқаулықты бекіту туралы Қаулысы.

**Б) Негізгі әдебиеттер:**

1. Бабич А.М., Павлова Л.Н. Финансы, Москва, ИД ФБК-ПРЕСС, 2000
2. Бельский К.С. Финансовое право. М., Юристь, 1995.
3. Годме Поль М. Финансовое право. М., Прогресс, 1978.
4. Дробозина Л.А. Финансы Москва, Юнити, 2000
5. Карасева М.В. Финансовое право. М., Юристь, 1999.
6. Листопад А.Д. Финансовая деятельность таможенных органов Российской Федерации. М., РИО РТА, 1996.
7. Мухитдинов Н.Б., Найманбаев С.М. Қаржылар саласындағы мемлекеттік басқару. Алматы, 1998.
8. Мухитдинов Н.Б., Найманбаев С.М. Мемлекеттің салықтық қызметінің құқықтық негіздері. Алматы, 1998.
9. Рассолов М.М. Финансовое право. Москва, Юнити, 2001
10. Романовский М.В., Врублевский О.В., Сабанти Б.М. Финансы. Мочква, Юрайт, 2000
11. Химичева Н.Н. Финансовое право. М. БЕК, 1998.
12. Химичева Н.Н. Налоговое право. М. БЕК, 1997.
13. Худяков А.И. Финансовое право Республики Казахстан, Алматы, 2002
14. Худяков А.И. Основы теории финансового права. Алматы, 1995.
15. Худяков А.И. Финансовое право РК. Алматы, 2001.
16. Худяков А.И. Страхование право РК. Алматы, 1997.
17. Худяков А.И. Налоговое право РК. Алматы, 2003.
18. Худяков А.И., Найманбаев С.М. Русско-казахский финансово-правовой толковый словарь. Алматы, 1997.
19. Найманбаев С.М. ҚР қаржылық құқығы. Алматы, 1994.

**В) Арнайы әдебиеттер:**

1. Жауриков К.К., Ким Г.В. Государственное страхование в Казахстане. Алматы, 1992.
2. Олейник О.М. Основы банковского права. М: Юристь, 1997.
3. Оспанов М.Т., Мухамбетов Т.И. Иностраный капитал и инвестиции: вопросы теории, практики привлечения и использования. Алматы, 1997.

4. Давыдова Л, Раймонова Д. Банковское право Республики Казахстан. Алматы, 2005.
5. Л. Давыдова, Д. Раймонова. Қазақстан Республикасының банктік құқығы. Алматы, 2006.

## **8 Тақырып. Қаржылық жоспарлаудың құқықтық негіздері – 1 сағат**

1. Қаржылық жоспарлау-мемлекеттің қаржылық қызметінің негізгі бағыттарының бірі ретінде: түсінігі, объектісі, принциптері, әдістері, құқықтық негіздері. Қаржылық жоспарлау мен болжамдаудың ғылыми негіздері. Перспективалық және ағымдағы қаржылық жоспарлауды ұштастыру. Қаржылық жоспардың резервтік вариантын негіздеу. Мемлекеттің, экономика салаларының, жергілікті мемлекеттік басқару органдарының қаржылық ресурстары көрсеткіштерінің теңдестірілуі. Қаржылық жоспарлаудың нормативтік-құқықтық негізі.

2. Қаржылық жоспарлау процесі: мақсаты, жүзеге асырушы және атсалысушы қаржылық-жоспарлау органдары мен уәкілетті мемлекеттік органдар, стадиялары, заңи нысаны. Әлеуметтік-экономикалық жоспарлаудың құрамдас бөлігі. Мамандандырылған қаржылық органдар мен мекемелердің және басқа да мемлекеттік органдардың заң жүзінде көзделген іс-әрекеттері. Стадиялары: қаржылық жоспардың жобасын әзірлеу; қаржылық жоспардың жобасын қарау; қаржылық жоспарды бекіту; қаржылық жоспарды атқару; қаржылық жоспардың атқарылуы жөнінде есеп беру. Жоспарлы-қаржылық актілер. Мемлекеттік борыштарды және бюджет тапшылықтарын төмендетуді жоспарлау.

3. Қаржылық жоспарлар: жүйесі, түрлері, құқықтық нысандары, ерекшеліктері. Қаржылық жоспар мемлекеттік жоспардың маңызды элементі. Қаржыларды жоспарлауды қамтамасыз ету: кіріс және шығыс баланстарын басқару; әртүрлі түсім көздерінен түсетін қаражаттарды басқару; қаражаттарды пайдалануды реттеу. Қаржылық жоспарлар жүйесі: жалпы мемлекеттік қаржылық жоспар; салалық қаржылық жоспарлар; аумақтық қаржылық жоспарлар. Қаржылық жыл және қаржылық кезең. Қаржылық кезең элементтері.

### **Ұсынылатын әдебиеттердің тізімі.**

#### **А) Нормативтік әдебиеттер**

##### **Нормативтік-құқықтық актілер:**

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы (1995 жылғы 30 тамызда қабылданған, 2007 жылы өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
2. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 26-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының Президенті туралы Конституциялық заңы».
3. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 16-қазандағы «Қазақстан Республикасының Парламенті және оның депутаттарының мәртебесі туралы Конституциялық заңы».
4. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 18-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының Үкіметі туралы Конституциялық заңы».
5. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (1994 жылғы 27-желтоқсанда қабылданған Жалпы бөлімі, 1999 жылғы 1-шілдеде қабылданған Ерекше бөлімі) 102-104, 111-112, 117-118, 127-136, 139, 192-193, 196-198, 200-201, 206 және т.б. баптары.
6. Қазақстан Республикасының Бюджеттік Кодексі. 24.04.2004 жылы қабылданған ҚР Заңы
7. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 30-наурыздағы «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы Заңы. (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
8. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 31-тамыздағы «Қазақстан Республикасындағы банктер және банктік қызмет туралы Заңы. (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).



9. Қазақстан Республикасының 02.07.2003 жылы қабылданған ҚР Бағалы қағаздар рыногы туралы Заңы (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
10. Қазақстан Республикасының Президентінің 09.03.2004 жылғы 2003-2006 жылдары Қазақстан Республикасында қаржылық секторды дамыту концепциясын жүзеге асыру шараларының жоспарын бекіту туралы Жарлығы
11. Қазақстан Республикасының Даму банкісі туралы Қазақстан Республикасының 25.04.2001 жылығ Заңы
12. Қазақстан Республикасының қаржылық рынокты және қаржылық ұйымдарды мемлекеттік реттеу және қадағалау рыногы туралы 04.07.2003 жылғы Қазақстан Республикасының Заңы
13. Қазақстан Республикасының 2005 жылғы 17-маусымдағы “Валюталық реттеу және бақылау туралы” Заңы (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
14. Қазақстан Республикасының 2000жылғы 18 желтоқсандағы “Сақтандыру қызметі туралы” Заңы.
15. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 12-маусымдағы «Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы Кодексі.
16. Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 29 маусымдағы «Ақша аударымдары мен төлемдері туралы Заңы.
17. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 19-маусымдағы «Мемлекеттік кәсіпорын туралы Заңы (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
18. Қазақстан Республикасының 1999 жылғы 13-шілдедегі «Демпингке қарсы шаралар туралы Заңы.
19. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23-қаңтардағы «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару туралы Заңы.
20. Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 5-шілдедегі «Қаржылық лизинг туралы Заңы.
21. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 5-қаңтардағы «Трансферттік бағаларды қолдану кезіндегі мемлекеттік бақылау туралы Заңы.
22. Қазақстан Республикасының 1997 жылғы 14-шілдедегі «Нотариат туралы Заңы.
23. Қазақстан Республикасының 1997 жылғы 28 сәуірдегі «Қазақстан Республикасындағы вексель айналысы туралы Заңы.
24. Қазақстан Республикасының Президентінің Қазақстан Республикасының қаржылық рынокты және қаржылық ұйымдарды мемлекеттік реттеу және қадағалау рыногы агенттігі туралы Ережені бекіту туралы 31.12.2003 жылғы Жарлығы.
25. Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 1-шілдедегі «Алматы қаласының мәртебесі туралы Заңы.
26. Қазақстан Республикасының 08.02.2003 жылғы Почта туралы Заңы
27. Қазақстан Республикасының 13.05.2003 жылғы «Акционерлік қоғамдар туралы Заңы
28. Қазақстан Республикасының 2002 жылғы 29 қаңтардағы «Республикалық және жергілікті бюджеттердің атқарылуын бақылау туралы Заңы.
29. Қазақстан Республикасының 20.12.1998 жылғы Коммерциялық емес ұйымдар туралы Заңы
30. Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 18-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының кейбір заң актілеріне сақтандыру ісі мен сақтандыру қызметі мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Заңы.
31. Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 22-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының кейбір заң актілеріне мемлекеттік мекемелерді қаржыландыру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Заңы.
32. Қазақстан Республикасының Аудиторлық қызмет туралы 20.11.1998 жылғы Заңы

33. Қазақстан Республикасының Президентінің Қазақстан Республикасының ұлттық валютасының қызмет етуінің кейбір мәселелері туралы 07.02.2001 жылғы Жарлығы
34. Қазақстан Республикасы Президентінің 2001 жылғы 29-қаңтардағы «Қазақстан Республикасының Ұлттық қорын қалыптастыру және пайдалану қағидалары туралы Жарлығы.
35. Қазақстан Республикасының Президентінің Қазақстандық теңге – ұлттық валютасының банкноталар мен монеталарының дизайнының концепциясын бекіту туралы 25.09.2003 жылғы Жарлығы
36. Қазақстан Республикасының Үкіметінің Мемлекеттік сатып алуларды жүзеге асырудың ерекше тәртібінің Ережесін бекіту туралы 20.02.2004 жылғы Қаулысы
37. Қазақстан Республикасының Үкіметінің ҚР Қаржы министрлігі туралы 11.01.2001 жылғы Ережені бекіту туралы Қаулысы
38. Қазақстан Республикасының Үкіметінің ҚР Қаржы министрлігінің қаржылық бақылау комитетінің қызметінің кейбір мәселелері туралы 19.06.2002 жылғы Қаулысы
39. Қазақстан Республикасының Үкіметінің ҚР экономика және бюджетті жоспарлау министрлігі туралы 04.09.2002 жылғы Ережені бекіту туралы Қаулысы
40. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкісінің Қаржылық агенттер үшін пруденциалды нормативтер және олардың статустарының жойылуы тәртібі туралы 25.07.2003 жылғы Қаулысы

**Қосымша нормативтік актілер:**

1. Қазақстан Республикасы Президентінің 2001 жылғы 11-шілдедегі «Қаржы рыногын мемлекеттік реттеудің бірыңғай жүйесін ұйымдастыру жөніндегі шаралар туралы Жарлығы.
2. Қазақстан Республикасының Президентінің 1995 жылғы 26 желтоқсанындағы «Бухгалтерлік есеп туралы Заң күші бар жарлығы.
3. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 3-мамырдағы «Қазақстан Республикасының кейбір заң актілеріне Қазақстан Республикасының Ұлттық Қорының жұмыс істеу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Заңы.
4. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2000 жылғы 11-қаңтардағы «Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі туралы Ережені бекіту жөніндегі Қаулысы.
5. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 1999 жылғы 24-мамырдағы «Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Қазынашылық комитетінің мәселелері туралы Қаулысы.
6. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2001 жылғы 27-ақпандағы «Қазақстан Республикасы Қаржы полициясы агенттігі мәселелері туралы Қаулысы.
8. Қазақстан Республикасы Үкіметінің «Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Қаржы бақылау Комитеті туралы Ережені бекіту жөніндегі Қаулысы.
9. Қазақстан Республикасы Ұлттық Банк Басқармасының 2001 жылғы 5-қыркүйектегі «Қазақстан республикасында экспорт-импорт валюталық бақылауын ұйымдастыру туралы нұсқаулықты бекіту туралы Қаулысы.

**Б) Негізгі әдебиеттер:**

1. Бабич А.М., Павлова Л.Н. Финансы, Москва, ИД ФБК-ПРЕСС, 2000
2. Бельский К.С. Финансовое право. М., Юристь, 1995.
3. Годме Поль М. Финансовое право. М., Прогресс, 1978.
4. Дробозина Л.А. Финансы Москва, Юнити, 2000
5. Карасева М.В. Финансовое право. М., Юристь, 1999.
6. Листопад А.Д. Финансовая деятельность таможенных органов Российской Федерации. М., РИО РТА, 1996.
7. Мухитдинов Н.Б., Найманбаев С.М. Қаржылар саласындағы мемлекеттік басқару. Алматы, 1998.

8. Мухитдинов Н.Б., Найманбаев С.М. Мемлекеттің салықтық қызметінің құқықтық негіздері. Алматы, 1998.
9. Рассолов М.М. Финансовое право. Москва, Юнити, 2001
10. Романовский М.В., Врублевский О.В., Сабанти Б.М. Финансы. Мочква, Юрайт, 2000
11. Химичева Н.Н. Финансовое право. М. БЕК, 1998.
12. Химичева Н.Н. Налоговое право. М. БЕК, 1997.
13. Худяков А.И. Финансовое право Республики Казахстан, Алматы, 2002
14. Худяков А.И. Основы теории финансового права. Алматы, 1995.
15. Худяков А.И. Финансовое право РК. Алматы, 2001.
16. Худяков А.И. Страхование право РК. Алматы, 1997.
17. Худяков А.И. Налоговое право РК. Алматы, 2003.
18. Худяков А.И., Найманбаев С.М. Русско-казахский финансово-правовой толковый словарь. Алматы, 1997.
19. Найманбаев С.М. ҚР қаржылық құқығы. Алматы, 1994.

#### **В) Арнайы әдебиеттер:**

1. Жауриков К.К., Ким Г.В. Государственное страхование в Казахстане. Алматы, 1992.
2. Олейник О.М. Основы банковского права. М: Юристъ, 1997.
3. Оспанов М.Т., Мухамбетов Т.И. Иностранний капитал и инвестиции: вопросы теории, практики привлечения и использования. Алматы, 1997.
4. Давыдова Л, Раймонова Д. Банковское право Республики Казахстан. Алматы, 2005.
5. Л. Давыдова, Д.Раймонова. Қазақстан Республикасының банктік құқығы. Алматы, 2006.

#### **9 Тақырып. Мемлекеттік қаржылық бақылауды құқықтық реттеу – 1 сағат**

1. Мемлекеттік қаржылық бақылауды құқықтық реттеу қаржылық құқықтың жалпы бөлімінің институт ретінде: түсінігі, маңызы, нормативтік-құқықтық базасы.
2. Мемлекеттік қаржылық бақылау: түсінігі, элементтері, принциптері, салалары, топтастырылуы. Мемлекеттік қаржылық бақылау мамандандырылған мемлекеттік бақылаудың бір түрі ретінде. Мемлекеттік қаржылық бақылау нәтижесі: қаржы жүйесінің барлық буындарының ойдағыдай қызмет атқаруларын қамтамасыз ету; қаржылық ресурстарды аса ұтымды пайдалануға қол жеткізу. Тікелей және жанама қаржылық бақылау. Мамандандырылған және функциональдық қаржылық бақылау. Өкілді билік, атқарушы билік және сот органдарының қаржылық бақылауы.

#### **Ұсынылатын әдебиеттердің тізімі.**

##### **А) Нормативтік әдебиеттер**

##### **Нормативтік-құқықтық актілер:**

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы (1995 жылғы 30 тамызда қабылданған, 2007 жылы өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
2. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 26-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының Президенті туралы Конституциялық заңы».
3. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 16-қазандағы «Қазақстан Республикасының Парламенті және оның депутаттарының мәртебесі туралы Конституциялық заңы».
4. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 18-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының Үкіметі туралы Конституциялық заңы».
5. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (1994 жылғы 27-желтоқсанда қабылданған Жалпы бөлімі, 1999 жылғы 1-шілдеде қабылданған Ерекше бөлімі) 102-104, 111-112, 117-118, 127-136, 139, 192-193, 196-198, 200-201, 206 және т.б. баптары.

6. Қазақстан Республикасының Бюджеттік Кодексі. 24.04.2004 жылы қабылданған ҚР Заңы
7. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 30-наурыздағы «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы Заңы. (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
8. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 31-тамыздағы «Қазақстан Республикасындағы банктер және банктік қызмет туралы Заңы. (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
9. Қазақстан Республикасының 02.07.2003 жылы қабылданған ҚР Бағалы қағаздар рыногы туралы Заңы (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
10. Қазақстан Республикасының Президентінің 09.03.2004 жылғы 2003-2006 жылдары Қазақстан Республикасында қаржылық секторды дамыту концепциясын жүзеге асыру шараларының жоспарын бекіту туралы Жарлығы
11. Қазақстан Республикасының Даму банкісі туралы Қазақстан Республикасының 25.04.2001 жылығ Заңы
12. Қазақстан Республикасының қаржылық рынокты және қаржылық ұйымдарды мемлекеттік реттеу және қадағалау рыногы туралы 04.07.2003 жылғы Қазақстан Республикасының Заңы
13. Қазақстан Республикасының 2005 жылғы 17-маусымдағы “Валюталық реттеу және бақылау туралы” Заңы (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
14. Қазақстан Республикасының 2000жылғы 18 желтоқсандағы “Сақтандыру қызметі туралы” Заңы.
15. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 12-маусымдағы «Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы Кодексі.
16. Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 29 маусымдағы «Ақша аударымдары мен төлемдері туралы Заңы.
17. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 19-маусымдағы «Мемлекеттік кәсіпорын туралы Заңы (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
18. Қазақстан Республикасының 1999 жылғы 13-шілдедегі «Демпингке қарсы шаралар туралы Заңы.
19. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23-қаңтардағы «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару туралы Заңы.
20. Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 5-шілдедегі «Қаржылық лизинг туралы Заңы.
21. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 5-қаңтардағы «Трансферттік бағаларды қолдану кезіндегі мемлекеттік бақылау туралы Заңы.
22. Қазақстан Республикасының 1997 жылғы 14-шілдедегі «Нотариат туралы Заңы.
23. Қазақстан Республикасының 1997 жылғы 28 сәуірдегі «Қазақстан Республикасындағы вексель айналысы туралы Заңы.
24. Қазақстан Республикасының Президентінің Қазақстан Республикасының қаржылық рынокты және қаржылық ұйымдарды мемлекеттік реттеу және қадағалау рыногы агенттігі туралы Ережені бекіту туралы 31.12.2003 жылғы Жарлығы.
25. Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 1-шілдедегі «Алматы қаласының мәртебесі туралы Заңы.
26. Қазақстан Республикасының 08.02.2003 жылғы Пochта туралы Заңы
27. Қазақстан Республикасының 13..05.2003 жылғы «Акционерлік қоғамдар туралы Заңы
28. Қазақстан Республикасының 2002 жылғы 29 қаңтардағы «Республикалық және жергілікті бюджеттердің атқарылуын бақылау туралы Заңы.
29. Қазақстан Республикасының 20.12.1998 жылғы Коммерциялық емес ұйымдар туралы Заңы

30. Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 18-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының кейбір заң актілеріне сақтандыру ісі мен сақтандыру қызметі мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Заңы.
31. Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 22-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының кейбір заң актілеріне мемлекеттік мекемелерді қаржыландыру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Заңы.
32. Қазақстан Республикасының Аудиторлық қызмет туралы 20.11.1998 жылғы Заңы
33. Қазақстан Республикасының Президентінің Қазақстан Республикасының ұлттық валютасының қызмет етуінің кейбір мәселелері туралы 07.02.2001 жылғы Жарлығы
34. Қазақстан Республикасы Президентінің 2001 жылғы 29-қаңтардағы «Қазақстан Республикасының Ұлттық қорын қалыптастыру және пайдалану қағидалары туралы Жарлығы.
35. Қазақстан Республикасының Президентінің Қазақстандық теңге – ұлттық валютасының бан,кноталар мен монеталарының дизайнының концепциясын бекіту туралы 25.09.2003 жылғы Жарлығы
36. Қазақстан Республикасының Үкіметінің Мемлекеттік сатып алуларды жүзеге асырудың ерекше тәртібінің Ережесін бекіту туралы 20.02.2004 жылғы Қаулысы
37. Қазақстан Республикасының Үкіметінің ҚР Қаржы министрлігі туралы 11.01.2001 жылғы Ережені бекіту туралы Қаулысы
38. Қазақстан Республикасының Үкіметінің ҚР Қаржы министрлігінің қаржылық бақылау комитетінің қызметінің кейбір мәселелері туралы 19.06.2002 жылғы Қаулысы
39. Қазақстан Республикасының Үкіметінің ҚР экономика және бюджетті жоспарлау министрлігі туралы 04.09.2002 жылғы Ережені бекіту туралы Қаулысы
40. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкісінің Қаржылық агенттер үшін пруденциалды нормативтер және олардың статустарының жойылуы тәртібі туралы 25.07.2003 жылғы Қаулысы

#### **Қосымша нормативтік актілер:**

1. Қазақстан Республикасы Президентінің 2001 жылғы 11-шілдедегі «Қаржы рыногын мемлекеттік реттеудің бірыңғай жүйесін ұйымдастыру жөніндегі шаралар туралы Жарлығы.
2. Қазақстан Республикасының Президентінің 1995 жылғы 26 желтоқсанындағы «Бухгалтерлік есеп туралы Заң күші бар жарлығы.
3. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 3-мамырдағы «Қазақстан Республикасының кейбір заң актілеріне Қазақстан Республикасының Ұлттық Қорының жұмыс істеу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Заңы.
4. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2000 жылғы 11-қаңтардағы «Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі туралы Ережені бекіту жөніндегі Қаулысы.
5. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 1999 жылғы 24-мамырдағы «Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Қазынашылық комитетінің мәселелері туралы Қаулысы.
6. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2001 жылғы 27-ақпандағы «Қазақстан Республикасы Қаржы полициясы агенттігі мәселелері туралы Қаулысы.
8. Қазақстан Республикасы Үкіметінің «Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Қаржы бақылау Комитеті туралы Ережені бекіту жөніндегі Қаулысы.
9. Қазақстан Республикасы Ұлттық Банк Басқармасының 2001 жылғы 5-қыркүйектегі «Қазақстан республикасында экспорт-импорт валюталық бақылауын ұйымдастыру туралы нұсқаулықты бекіту туралы Қаулысы.

#### **Б) Негізгі әдебиеттер:**

1. Бабич А.М., Павлова Л.Н. Финансы, Москва, ИД ФБК-ПРЕСС, 2000
2. Бельский К.С. Финансовое право. М., Юристь, 1995.

3. Годме Поль М. Финансовое право. М., Прогресс, 1978.
4. Дробозина Л.А. Финансы Москва, Юнити, 2000
5. Карасева М.В. Финансовое право. М., Юристь, 1999.
6. Листопад А.Д. Финансовая деятельность таможенных органов Российской Федерации. М., РИО РТА, 1996.
7. Мухитдинов Н.Б., Найманбаев С.М. Қаржылар саласындағы мемлекеттік басқару. Алматы, 1998.
8. Мухитдинов Н.Б., Найманбаев С.М. Мемлекеттің салықтық қызметінің құқықтық негіздері. Алматы, 1998.
9. Рассолов М.М. Финансовое право. Москва, Юнити, 2001
10. Романовский М.В., Врублевский О.В., Сабанти Б.М. Финансы. Мочква, Юрайт, 2000
11. Химичева Н.Н. Финансовое право. М. БЕК, 1998.
12. Химичева Н.Н. Налоговое право. М. БЕК, 1997.
13. Худяков А.И. Финансовое право Республики Казахстан, Алматы, 2002
14. Худяков А.И. Основы теории финансового права. Алматы, 1995.
15. Худяков А.И. Финансовое право РК. Алматы, 2001.
16. Худяков А.И. Страхование право РК. Алматы, 1997.
17. Худяков А.И. Налоговое право РК. Алматы, 2003.
18. Худяков А.И., Найманбаев С.М. Русско-казахский финансово-правовой толковый словарь. Алматы, 1997.
19. Найманбаев С.М. ҚР қаржылық құқығы. Алматы, 1994.

#### **В) Арнайы әдебиеттер:**

1. Жауриков К.К., Ким Г.В. Государственное страхование в Казахстане. Алматы, 1992.
2. Олейник О.М. Основы банковского права. М: Юристь, 1997.
3. Оспанов М.Т., Мухамбетов Т.И. Иностранний капитал и инвестиции: вопросы теории, практики привлечения и использования. Алматы, 1997.
4. Давыдова Л, Раймонова Д. Банковское право Республики Казахстан. Алматы, 2005.
5. Л. Давыдова, Д.Раймонова. Қазақстан Республикасының банктік құқығы. Алматы, 2006.

#### **10 Тақырып. Қаржылық-құқықтық жауапкершілікті құқықтық реттеу – 1 сағат**

1. Қаржылық-құқықтық жауапкершілікті құқықтық реттеу қаржылық құқықтың жалпы бөлімінің институты ретінде: түсінігі, маңызы.
2. Мемлекеттік қаржылар саласындағы мемлекеттік мәжбүрлеу: түсінігі, шаралары, өзіне тән белгілері, ерекшеліктері. Заңи жауапкершілік шаралары болып табылмайтын мемлекеттік мәжбүрлеу шаралары. Заңи жауапкершілік: түсінігі, түрлері, өзіне тән белгілері, принциптері.
3. Мемлекеттік қаржылар саласындағы қаржылық құқық бұзушылықтар: түсінігі, негізгі белгілері, құрамы. Салық салу, мемлекеттік бюджет, валюталық реттеу аяларындағы құқық бұзушылықтар. Қаржылық құқық бұзушылықтардың түрлері. Қаржылық құқық бұзушылықтар жөніндегі істер бойынша іс қозғау тәртібі және оның ерекшеліктері.

#### **Ұсынылатын әдебиеттердің тізімі.**

##### **А) Нормативтік әдебиеттер**

##### **Нормативтік-құқықтық актілер:**

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы (1995 жылғы 30 тамызда қабылданған, 2007 жылы өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
2. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 26-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының Президенті туралы Конституциялық заңы.

3. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 16-қазандағы «Қазақстан Республикасының Парламенті және оның депутаттарының мәртебесі туралы Конституциялық заңы.
4. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 18-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының Үкіметі туралы Конституциялық заңы.
5. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (1994 жылғы 27-желтоқсанда қабылданған Жалпы бөлімі, 1999 жылғы 1-шілдеде қабылданған Ерекше бөлімі) 102-104, 111-112, 117-118, 127-136, 139, 192-193, 196-198, 200-201, 206 және т.б. баптары.
6. Қазақстан Республикасының Бюджеттік Кодексі. 24.04.2004 жылы қабылданған ҚР Заңы
7. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 30-наурыздағы «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы Заңы. (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
8. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 31-тамыздағы «Қазақстан Республикасындағы банктер және банктік қызмет туралы Заңы. (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
9. Қазақстан Республикасының 02.07.2003 жылы қабылданған ҚР Бағалы қағаздар рыногы туралы Заңы (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
10. Қазақстан Республикасының Президентінің 09.03.2004 жылғы 2003-2006 жылдары Қазақстан Республикасында қаржылық секторды дамыту концепциясын жүзеге асыру шараларының жоспарын бекіту туралы Жарлығы
11. Қазақстан Республикасының Даму банкісі туралы Қазақстан Республикасының 25.04.2001 жылғы Заңы
12. Қазақстан Республикасының қаржылық рынокты және қаржылық ұйымдарды мемлекеттік реттеу және қадағалау рыногы туралы 04.07.2003 жылғы Қазақстан Республикасының Заңы
13. Қазақстан Республикасының 2005 жылғы 17-маусымдағы “Валюталық реттеу және бақылау туралы” Заңы (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
14. Қазақстан Республикасының 2000жылғы 18 желтоқсандағы “Сақтандыру қызметі туралы” Заңы.
15. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 12-маусымдағы «Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы Кодексі.
16. Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 29 маусымдағы «Ақша аударымдары мен төлемдері туралы Заңы.
17. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 19-маусымдағы «Мемлекеттік кәсіпорын туралы Заңы (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
18. Қазақстан Республикасының 1999 жылғы 13-шілдедегі «Демпингке қарсы шаралар туралы Заңы.
19. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23-қаңтардағы «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару туралы Заңы.
20. Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 5-шілдедегі «Қаржылық лизинг туралы Заңы.
21. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 5-қаңтардағы «Трансферттік бағаларды қолдану кезіндегі мемлекеттік бақылау туралы Заңы.
22. Қазақстан Республикасының 1997 жылғы 14-шілдедегі «Нотариат туралы Заңы.
23. Қазақстан Республикасының 1997 жылғы 28 сәуірдегі «Қазақстан Республикасындағы вексель айналысы туралы Заңы.
24. Қазақстан Республикасының Президентінің Қазақстан Республикасының қаржылық рынокты және қаржылық ұйымдарды мемлекеттік реттеу және қадағалау рыногы агенттігі туралы Ережені бекіту туралы 31.12.2003 жылғы Жарлығы.

25. Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 1-шілдедегі «Алматы қаласының мәртебесі туралы Заңы.
26. Қазақстан Республикасының 08.02.2003 жылғы Почта туралы Заңы
27. Қазақстан Республикасының 13.05.2003 жылғы «Акционерлік қоғамдар туралы Заңы
28. Қазақстан Республикасының 2002 жылғы 29 қаңтардағы «Республикалық және жергілікті бюджеттердің атқарылуын бақылау туралы Заңы.
29. Қазақстан Республикасының 20.12.1998 жылғы Коммерциялық емес ұйымдар туралы Заңы
30. Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 18-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының кейбір заң актілеріне сақтандыру ісі мен сақтандыру қызметі мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Заңы.
31. Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 22-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының кейбір заң актілеріне мемлекеттік мекемелерді қаржыландыру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Заңы.
32. Қазақстан Республикасының Аудиторлық қызмет туралы 20.11.1998 жылғы Заңы
33. Қазақстан Республикасының Президентінің Қазақстан Республикасының ұлттық валютасының қызмет етуінің кейбір мәселелері туралы 07.02.2001 жылғы Жарлығы
34. Қазақстан Республикасы Президентінің 2001 жылғы 29-қаңтардағы «Қазақстан Республикасының Ұлттық қорын қалыптастыру және пайдалану қағидалары туралы Жарлығы.
35. Қазақстан Республикасының Президентінің Қазақстандық теңге – ұлттық валютасының бан,кноталар мен монеталарының дизайнының концепциясын бекіту туралы 25.09.2003 жылғы Жарлығы
36. Қазақстан Республикасының Үкіметінің Мемлекеттік сатып алуларды жүзеге асырудың ерекше тәртібінің Ережесін бекіту туралы 20.02.2004 жылғы Қаулысы
37. Қазақстан Республикасының Үкіметінің ҚР Қаржы министрлігі туралы 11.01.2001 жылғы Ережені бекіту туралы Қаулысы
38. Қазақстан Республикасының Үкіметінің ҚР Қаржы министрлігінің қаржылық бақылау комитетінің қызметінің кейбір мәселелері туралы 19.06.2002 жылғы Қаулысы
39. Қазақстан Республикасының Үкіметінің ҚР экономика және бюджетті жоспарлау министрлігі туралы 04.09.2002 жылғы Ережені бекіту туралы Қаулысы
40. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкісінің Қаржылық агенттер үшін пруденциалды нормативтер және олардың статустарының жойылуы тәртібі туралы 25.07.2003 жылғы Қаулысы

#### **Қосымша нормативтік актілер:**

1. Қазақстан Республикасы Президентінің 2001 жылғы 11-шілдедегі «Қаржы рыногын мемлекеттік реттеудің бірыңғай жүйесін ұйымдастыру жөніндегі шаралар туралы Жарлығы.
2. Қазақстан Республикасының Президентінің 1995 жылғы 26 желтоқсанындағы «Бухгалтерлік есеп туралы Заң күші бар жарлығы.
3. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 3-мамырдағы «Қазақстан Республикасының кейбір заң актілеріне Қазақстан Республикасының Ұлттық Қорының жұмыс істеу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Заңы.
4. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2000 жылғы 11-қаңтардағы «Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі туралы Ережені бекіту жөніндегі Қаулысы.
5. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 1999 жылғы 24-мамырдағы «Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Қазынашылық комитетінің мәселелері туралы Қаулысы.



6. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2001 жылғы 27-ақпандағы «Қазақстан Республикасы Қаржы полициясы агенттігі мәселелері туралы Қаулысы.
8. Қазақстан Республикасы Үкіметінің «Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Қаржы бақылау Комитеті туралы Ережені бекіту жөніндегі Қаулысы.
9. Қазақстан Республикасы Ұлттық Банк Басқармасының 2001 жылғы 5-қыркүйектегі «Қазақстан республикасында экспорт-импорт валюталық бақылауын ұйымдастыру туралы нұсқаулықты бекіту туралы Қаулысы.

**Б) Негізгі әдебиеттер:**

1. Бабич А.М., Павлова Л.Н. Финансы, Москва, ИД ФБК-ПРЕСС, 2000
2. Бельский К.С. Финансовое право. М., Юристь, 1995.
3. Годме Поль М. Финансовое право. М., Прогресс, 1978.
4. Дробозина Л.А. Финансы Москва, Юнити, 2000
5. Карасева М.В. Финансовое право. М., Юристь, 1999.
6. Листопад А.Д. Финансовая деятельность таможенных органов Российской Федерации. М., РИО РТА, 1996.
7. Мухитдинов Н.Б., Найманбаев С.М. Қаржылар саласындағы мемлекеттік басқару. Алматы, 1998.
8. Мухитдинов Н.Б., Найманбаев С.М. Мемлекеттің салықтық қызметінің құқықтық негіздері. Алматы, 1998.
9. Рассолов М.М. Финансовое право. Москва, Юнити, 2001
10. Романовский М.В., Врублевский О.В., Сабанти Б.М. Финансы. Мочква, Юрайт, 2000
11. Химичева Н.Н. Финансовое право. М. БЕК, 1998.
12. Химичева Н.Н. Налоговое право. М. БЕК, 1997.
13. Худяков А.И. Финансовое право Республики Казахстан, Алматы, 2002
14. Худяков А.И. Основы теории финансового права. Алматы, 1995.
15. Худяков А.И. Финансовое право РК. Алматы, 2001.
16. Худяков А.И. Страхование право РК. Алматы, 1997.
17. Худяков А.И. Налоговое право РК. Алматы, 2003.
18. Худяков А.И., Найманбаев С.М. Русско-казахский финансово-правовой толковый словарь. Алматы, 1997.
19. Найманбаев С.М. ҚР қаржылық құқығы. Алматы, 1994.

**В) Арнайы әдебиеттер:**

1. Жауриков К.К., Ким Г.В. Государственное страхование в Казахстане. Алматы, 1992.
2. Олейник О.М. Основы банковского права. М: Юристь, 1997.
3. Оспанов М.Т., Мухамбетов Т.И. Иностранний капитал и инвестиции: вопросы теории, практики привлечения и использования. Алматы, 1997.
4. Давыдова Л, Раймонова Д. Банковское право Республики Казахстан. Алматы, 2005.
5. Л. Давыдова, Д.Раймонова. Қазақстан Республикасының банктік құқығы. Алматы, 2006.

**11 Тақырып. Бюджеттік құқық қаржылық құқықтың басты бөлімі ретінде -1 сағат**

1. Бюджеттік құқықтың қаржылық құқықтың бір бөлімі ретінде түсінігі. Бюджеттік құқықтың пәні, әдісі, қайнар көздері және қағидалары. Бюджеттік құқықтық қатынастар мен бюджеттік ққытық нормалардың ұғымы.

2. Республикалық бюджеттің кіріс көздері. Қазақстан Республикасының республикалық бюджетінің шығыстары.

3. Жергілікті бюджеттің кіріс көздері. Қазақстан Республикасының жергілікті бюджетінің шығыстары.

**Ұсынылатын әдебиеттердің тізімі.**

## **А) Нормативтік әдебиеттер**

### **Нормативтік-құқықтық актілер:**

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы (1995 жылғы 30 тамызда қабылданған, 2007 жылы өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
2. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 26-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының Президенті туралы Конституциялық заңы».
3. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 16-қазандағы «Қазақстан Республикасының Парламенті және оның депутаттарының мәртебесі туралы Конституциялық заңы».
4. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 18-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының Үкіметі туралы Конституциялық заңы».
5. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (1994 жылғы 27-желтоқсанда қабылданған Жалпы бөлімі, 1999 жылғы 1-шілдеде қабылданған Ерекше бөлімі) 102-104, 111-112, 117-118, 127-136, 139, 192-193, 196-198, 200-201, 206 және т.б. баптары.
6. Қазақстан Республикасының Бюджеттік Кодексі. 24.04.2004 жылы қабылданған ҚР Заңы
7. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 30-наурыздағы «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы Заңы. (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
8. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 31-тамыздағы «Қазақстан Республикасындағы банктер және банктік қызмет туралы Заңы. (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
9. Қазақстан Республикасының 02.07.2003 жылы қабылданған ҚР Бағалы қағаздар рыногы туралы Заңы (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
10. Қазақстан Республикасының Президентінің 09.03.2004 жылғы 2003-2006 жылдары Қазақстан Республикасында қаржылық секторды дамыту концепциясын жүзеге асыру шараларының жоспарын бекіту туралы Жарлығы
11. Қазақстан Республикасының Даму банкісі туралы Қазақстан Республикасының 25.04.2001 жылғы Заңы
12. Қазақстан Республикасының қаржылық рынокты және қаржылық ұйымдарды мемлекеттік реттеу және қадағалау рыногы туралы 04.07.2003 жылғы Қазақстан Республикасының Заңы
13. Қазақстан Республикасының 2005 жылғы 17-маусымдағы «Валюталық реттеу және бақылау туралы» Заңы (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
14. Қазақстан Республикасының 2000жылғы 18 желтоқсандағы «Сақтандыру қызметі туралы» Заңы.
15. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 12-маусымдағы «Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы Кодексі».
16. Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 29 маусымдағы «Ақша аударымдары мен төлемдері туралы Заңы».
17. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 19-маусымдағы «Мемлекеттік кәсіпорын туралы Заңы (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
18. Қазақстан Республикасының 1999 жылғы 13-шілдедегі «Демпингке қарсы шаралар туралы Заңы».
19. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23-қаңтардағы «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару туралы Заңы».
20. Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 5-шілдедегі «Қаржылық лизинг туралы Заңы».
21. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 5-қаңтардағы «Трансферттік бағаларды қолдану кезіндегі мемлекеттік бақылау туралы Заңы».
22. Қазақстан Республикасының 1997 жылғы 14-шілдедегі «Нотариат туралы Заңы».

23. Қазақстан Республикасының 1997 жылғы 28 сәуірдегі «Қазақстан Республикасындағы вексель айналысы туралы Заңы.
24. Қазақстан Республикасының Президентінің Қазақстан Республикасының қаржылық рынокты және қаржылық ұйымдарды мемлекеттік реттеу және қадағалау рыногы агенттігі туралы Ережені бекіту туралы 31.12.2003 жылғы Жарлығы.
25. Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 1-шілдедегі «Алматы қаласының мәртебесі туралы Заңы.
26. Қазақстан Республикасының 08.02.2003 жылғы Пochта туралы Заңы
27. Қазақстан Республикасының 13..05.2003 жылғы «Акционерлік қоғамдар туралы Заңы
28. Қазақстан Республикасының 2002 жылғы 29 қаңтардағы «Республикалық және жергілікті бюджеттердің атқарылуын бақылау туралы Заңы.
29. Қазақстан Республикасының 20.12.1998 жылғы Коммерциялық емес ұйымдар туралы Заңы
30. Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 18-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының кейбір заң актілеріне сақтандыру ісі мен сақтандыру қызметі мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Заңы.
31. Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 22-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының кейбір заң актілеріне мемлекеттік мекемелерді қаржыландыру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Заңы.
32. Қазақстан Республикасының Аудиторлық қызмет туралы 20.11.1998 жылғы Заңы
33. Қазақстан Республикасының Президентінің Қазақстан Республикасының ұлттық валютасының қызмет етуінің кейбір мәселелері туралы 07.02.2001 жылғы Жарлығы
34. Қазақстан Республикасы Президентінің 2001 жылғы 29-қаңтардағы «Қазақстан Республикасының Ұлттық қорын қалыптастыру және пайдалану қағидалары туралы Жарлығы.
35. Қазақстан Республикасының Президентінің Қазақстандық теңге – ұлттық валютасының бан,кноталар мен монеталарының дизайнының концепциясын бекіту туралы 25.09.2003 жылғы Жарлығы
36. Қазақстан Республикасының Үкіметінің Мемлекеттік сатып алуларды жүзеге асырудың ерекше тәртібінің Ережесін бекіту туралы 20.02.2004 жылғы Қаулысы
37. Қазақстан Республикасының Үкіметінің ҚР Қаржы министрлігі туралы 11.01.2001 жылғы Ережені бекіту туралы Қаулысы
38. Қазақстан Республикасының Үкіметінің ҚР Қаржы министрлігінің қаржылық бақылау комитетінің қызметінің кейбір мәселелері туралы 19.06.2002 жылғы Қаулысы
39. Қазақстан Республикасының Үкіметінің ҚР экономика және бюджетті жоспарлау министрлігі туралы 04.09.2002 жылғы Ережені бекіту туралы Қаулысы
40. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкісінің Қаржылық агенттер үшін пруденциалды нормативтер және олардың статустарының жойылуы тәртібі туралы 25.07.2003 жылғы Қаулысы

#### **Қосымша нормативтік актілер:**

1. Қазақстан Республикасы Президентінің 2001 жылғы 11-шілдедегі «Қаржы рыногын мемлекеттік реттеудің бірыңғай жүйесін ұйымдастыру жөніндегі шаралар туралы Жарлығы.
2. Қазақстан Республикасының Президентінің 1995 жылғы 26 желтоқсанындағы «Бухгалтерлік есеп туралы Заң күші бар жарлығы.
3. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 3-мамырдағы «Қазақстан Республикасының кейбір заң актілеріне Қазақстан Республикасының Ұлттық Қорының жұмыс істеу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Заңы.

4. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2000 жылғы 11-қаңтардағы «Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі туралы Ережені бекіту жөніндегі Қаулысы.
5. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 1999 жылғы 24-мамырдағы «Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Қазынашылық комитетінің мәселелері туралы Қаулысы.
6. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2001 жылғы 27-ақпандағы «Қазақстан Республикасы Қаржы полициясы агенттігі мәселелері туралы Қаулысы.
8. Қазақстан Республикасы Үкіметінің «Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Қаржы бақылау Комитеті туралы Ережені бекіту жөніндегі Қаулысы.
9. Қазақстан Республикасы Ұлттық Банк Басқармасының 2001 жылғы 5-қыркүйектегі «Қазақстан республикасында экспорт-импорт валюталық бақылауын ұйымдастыру туралы нұсқаулықты бекіту туралы Қаулысы.

**Б) Негізгі әдебиеттер:**

1. Бабич А.М., Павлова Л.Н. Финансы, Москва, ИД ФБК-ПРЕСС, 2000
2. Бельский К.С. Финансовое право. М., Юристь, 1995.
3. Годме Поль М. Финансовое право. М., Прогресс, 1978.
4. Дробозина Л.А. Финансы Москва, Юнити, 2000
5. Карасева М.В. Финансовое право. М., Юристь, 1999.
6. Листопад А.Д. Финансовая деятельность таможенных органов Российской Федерации. М., РИО РТА, 1996.
7. Мухитдинов Н.Б., Найманбаев С.М. Қаржылар саласындағы мемлекеттік басқару. Алматы, 1998.
8. Мухитдинов Н.Б., Найманбаев С.М. Мемлекеттің салықтық қызметінің құқықтық негіздері. Алматы, 1998.
9. Рассолов М.М. Финансовое право. Москва, Юнити, 2001
10. Романовский М.В., Врублевский О.В., Сабанти Б.М. Финансы. Мочква, Юрайт, 2000
11. Химичева Н.Н. Финансовое право. М. БЕК, 1998.
12. Химичева Н.Н. Налоговое право. М. БЕК, 1997.
13. Худяков А.И. Финансовое право Республики Казахстан, Алматы, 2002
14. Худяков А.И. Основы теории финансового права. Алматы, 1995.
15. Худяков А.И. Финансовое право РК. Алматы, 2001.
16. Худяков А.И. Страхование право РК. Алматы, 1997.
17. Худяков А.И. Налоговое право РК. Алматы, 2003.
18. Худяков А.И., Найманбаев С.М. Русско-казахский финансово-правовой толковый словарь. Алматы, 1997.
19. Найманбаев С.М. ҚР қаржылық құқығы. Алматы, 1994.

**В) Арнайы әдебиеттер:**

1. Жауриков К.К., Ким Г.В. Государственное страхование в Казахстане. Алматы, 1992.
2. Олейник О.М. Основы банковского права. М: Юристь, 1997.
3. Оспанов М.Т., Мухамбетов Т.И. Иностраннный капитал и инвестиции: вопросы теории, практики привлечения и использования. Алматы, 1997.
4. Давыдова Л, Раймонова Д. Банковское право Республики Казахстан. Алматы, 2005.
5. Л. Давыдова, Д.Раймонова. Қазақстан Республикасының банктік құқығы. Алматы, 2006.

**12 Тақырып. Салықтық құқық: пәні, әдістері, жүйесі -1 сағат**

1. Салықтық құқықтың пәні, әдісі, қайнар көздері және қағидалары. Салықтық құқықтық қатынастардың субъектілері.

2. Салықтың түсінігі, құрамы және салықтың түрлері. Салықтың атқаратын рөлі. Салықтардың жіктелуі. Қазақстан Республикасының салық жүйесі.

### **Ұсынылатын әдебиеттердің тізімі.**

#### **А) Нормативтік әдебиеттер**

##### **Нормативтік-құқықтық актілер:**

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы (1995 жылғы 30 тамызда қабылданған, 2007 жылы өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
2. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 26-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының Президенті туралы Конституциялық заңы.
3. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 16-қазандағы «Қазақстан Республикасының Парламенті және оның депутаттарының мәртебесі туралы Конституциялық заңы.
4. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 18-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының Үкіметі туралы Конституциялық заңы.
5. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (1994 жылғы 27-желтоқсанда қабылданған Жалпы бөлімі, 1999 жылғы 1-шілдеде қабылданған Ерекше бөлімі) 102-104, 111-112, 117-118, 127-136, 139, 192-193, 196-198, 200-201, 206 және т.б. баптары.
6. Қазақстан Республикасының Бюджеттік Кодексі. 24.04.2004 жылы қабылданған ҚР Заңы
7. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 30-наурыздағы «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы Заңы. (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
8. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 31-тамыздағы «Қазақстан Республикасындағы банктер және банктік қызмет туралы Заңы. (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
9. Қазақстан Республикасының 02.07.2003 жылы қабылданған ҚР Бағалы қағаздар рыногы туралы Заңы (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
10. Қазақстан Республикасының Президентінің 09.03.2004 жылғы 2003-2006 жылдары Қазақстан Республикасында қаржылық секторды дамыту концепциясын жүзеге асыру шараларының жоспарын бекіту туралы Жарлығы
11. Қазақстан Республикасының Даму банкісі туралы Қазақстан Республикасының 25.04.2001 жылғы Заңы
12. Қазақстан Республикасының қаржылық рынокты және қаржылық ұйымдарды мемлекеттік реттеу және қадағалау рыногы туралы 04.07.2003 жылғы Қазақстан Республикасының Заңы
13. Қазақстан Республикасының 2005 жылғы 17-маусымдағы “Валюталық реттеу және бақылау туралы” Заңы (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
14. Қазақстан Республикасының 2000жылғы 18 желтоқсандағы “Сақтандыру қызметі туралы” Заңы.
15. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 12-маусымдағы «Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы Кодексі.
16. Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 29 маусымдағы «Ақша аударымдары мен төлемдері туралы Заңы.
17. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 19-маусымдағы «Мемлекеттік кәсіпорын туралы Заңы (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
18. Қазақстан Республикасының 1999 жылғы 13-шілдедегі «Демпингке қарсы шаралар туралы Заңы.
19. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23-қаңтардағы «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару туралы Заңы.

20. Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 5-шілдедегі «Қаржылық лизинг туралы Заңы.
21. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 5-қаңтардағы «Трансферттік бағаларды қолдану кезіндегі мемлекеттік бақылау туралы Заңы.
22. Қазақстан Республикасының 1997 жылғы 14-шілдедегі «Нотариат туралы Заңы.
23. Қазақстан Республикасының 1997 жылғы 28 сәуірдегі «Қазақстан Республикасындағы вексель айналысы туралы Заңы.
24. Қазақстан Республикасының Президентінің Қазақстан Республикасының қаржылық рынокты және қаржылық ұйымдарды мемлекеттік реттеу және қадағалау рыногы агенттігі туралы Ережені бекіту туралы 31.12.2003 жылғы Жарлығы.
25. Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 1-шілдедегі «Алматы қаласының мәртебесі туралы Заңы.
26. Қазақстан Республикасының 08.02.2003 жылғы Пochта туралы Заңы
27. Қазақстан Республикасының 13.05.2003 жылғы «Акционерлік қоғамдар туралы Заңы
28. Қазақстан Республикасының 2002 жылғы 29 қаңтардағы «Республикалық және жергілікті бюджеттердің атқарылуын бақылау туралы Заңы.
29. Қазақстан Республикасының 20.12.1998 жылғы Коммерциялық емес ұйымдар туралы Заңы
30. Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 18-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының кейбір заң актілеріне сақтандыру ісі мен сақтандыру қызметі мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Заңы.
31. Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 22-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының кейбір заң актілеріне мемлекеттік мекемелерді қаржыландыру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Заңы.
32. Қазақстан Республикасының Аудиторлық қызмет туралы 20.11.1998 жылғы Заңы
33. Қазақстан Республикасының Президентінің Қазақстан Республикасының ұлттық валютасының қызмет етуінің кейбір мәселелері туралы 07.02.2001 жылғы Жарлығы
34. Қазақстан Республикасы Президентінің 2001 жылғы 29-қаңтардағы «Қазақстан Республикасының Ұлттық қорын қалыптастыру және пайдалану қағидалары туралы Жарлығы.
35. Қазақстан Республикасының Президентінің Қазақстандық теңге – ұлттық валютасының бан,кноталар мен монеталарының дизайнының концепциясын бекіту туралы 25.09.2003 жылғы Жарлығы
36. Қазақстан Республикасының Үкіметінің Мемлекеттік сатып алуларды жүзеге асырудың ерекше тәртібінің Ережесін бекіту туралы 20.02.2004 жылғы Қаулысы
37. Қазақстан Республикасының Үкіметінің ҚР Қаржы министрлігі туралы 11.01.2001 жылғы Ережені бекіту туралы Қаулысы
38. Қазақстан Республикасының Үкіметінің ҚР Қаржы министрлігінің қаржылық бақылау комитетінің қызметінің кейбір мәселелері туралы 19.06.2002 жылғы Қаулысы
39. Қазақстан Республикасының Үкіметінің ҚР экономика және бюджетті жоспарлау министрлігі туралы 04.09.2002 жылғы Ережені бекіту туралы Қаулысы
40. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкісінің Қаржылық агенттер үшін пруденциалды нормативтер және олардың статустарының жойылуы тәртібі туралы 25.07.2003 жылғы Қаулысы

**Қосымша нормативтік актілер:**

1. Қазақстан Республикасы Президентінің 2001 жылғы 11-шілдедегі «Қаржы рыногын мемлекеттік реттеудің бірыңғай жүйесін ұйымдастыру жөніндегі шаралар туралы Жарлығы.

2. Қазақстан Республикасының Президентінің 1995 жылғы 26 желтоқсанындағы «Бухгалтерлік есеп туралы Заң күші бар жарлығы.
3. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 3-мамырдағы «Қазақстан Республикасының кейбір заң актілеріне Қазақстан Республикасының Ұлттық Қорының жұмыс істеу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Заңы.
4. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2000 жылғы 11-қаңтардағы «Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі туралы Ережені бекіту жөніндегі Қаулысы.
5. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 1999 жылғы 24-мамырдағы «Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Қазынашылық комитетінің мәселелері туралы Қаулысы.
6. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2001 жылғы 27-ақпандағы «Қазақстан Республикасы Қаржы полициясы агенттігі мәселелері туралы Қаулысы.
8. Қазақстан Республикасы Үкіметінің «Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Қаржы бақылау Комитеті туралы Ережені бекіту жөніндегі Қаулысы.
9. Қазақстан Республикасы Ұлттық Банк Басқармасының 2001 жылғы 5-қыркүйектегі «Қазақстан республикасында экспорт-импорт валюталық бақылауын ұйымдастыру туралы нұсқаулықты бекіту туралы Қаулысы.

**Б) Негізгі әдебиеттер:**

1. Бабич А.М., Павлова Л.Н. Финансы, Москва, ИД ФБК-ПРЕСС, 2000
2. Бельский К.С. Финансовое право. М., Юристь, 1995.
3. Годме Поль М. Финансовое право. М., Прогресс, 1978.
4. Дробозина Л.А. Финансы Москва, Юнити, 2000
5. Карасева М.В. Финансовое право. М., Юристь, 1999.
6. Листопад А.Д. Финансовая деятельность таможенных органов Российской Федерации. М., РИО РТА, 1996.
7. Мухитдинов Н.Б., Найманбаев С.М. Қаржылар саласындағы мемлекеттік басқару. Алматы, 1998.
8. Мухитдинов Н.Б., Найманбаев С.М. Мемлекеттің салықтық қызметінің құқықтық негіздері. Алматы, 1998.
9. Рассолов М.М. Финансовое право. Москва, Юнити, 2001
10. Романовский М.В., Врублевский О.В., Сабанти Б.М. Финансы. Мочква, Юрайт, 2000
11. Химичева Н.Н. Финансовое право. М. БЕК, 1998.
12. Химичева Н.Н. Налоговое право. М. БЕК, 1997.
13. Худяков А.И. Финансовое право Республики Казахстан, Алматы, 2002
14. Худяков А.И. Основы теории финансового права. Алматы, 1995.
15. Худяков А.И. Финансовое право РК. Алматы, 2001.
16. Худяков А.И. Страхование право РК. Алматы, 1997.
17. Худяков А.И. Налоговое право РК. Алматы, 2003.
18. Худяков А.И., Найманбаев С.М. Русско-казахский финансово-правовой толковый словарь. Алматы, 1997.
19. Найманбаев С.М. ҚР қаржылық құқығы. Алматы, 1994.

**В) Арнайы әдебиеттер:**

1. Жауриков К.К., Ким Г.В. Государственное страхование в Казахстане. Алматы, 1992.
2. Олейник О.М. Основы банковского права. М: Юристь, 1997.
3. Оспанов М.Т., Мухамбетов Т.И. Иностранний капитал и инвестиции: вопросы теории, практики привлечения и использования. Алматы, 1997.
4. Давыдова Л, Раймонова Д. Банковское право Республики Казахстан. Алматы, 2005.
5. Л. Давыдова, Д.Раймонова. Қазақстан Республикасының банктік құқығы. Алматы, 2006.

### **13 Тақырып. Қаржылық-банктік құқық қаржылық құқықтық бөлімі ретінде -1 сағат**

1. Қаржылық-банктік құқықтың пәні, қайнар көздері, құқықтық реттеу әдістері мен жүйесі. Банктік құқықтың қағидалары. Банктік құқық құқық саласы ретінде басқа құқық салаларымен арақатынасы.
2. Банк ұғымы. Қазақстан Республикасының банктік жүйесі. Мемлекеттің банктік қызметі. Банктік операциялар және олардың түрлері.
3. Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің құрылымы, оның өкілеттілігі. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі қадағалаушы орган ретінде. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банк туралы заңы.

#### **Ұсынылатын әдебиеттердің тізімі.**

##### **А) Нормативтік әдебиеттер**

##### **Нормативтік-құқықтық актілер:**

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы (1995 жылғы 30 тамызда қабылданған, 2007 жылы өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
2. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 26-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының Президенті туралы Конституциялық заңы».
3. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 16-қазандағы «Қазақстан Республикасының Парламенті және оның депутаттарының мәртебесі туралы Конституциялық заңы».
4. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 18-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының Үкіметі туралы Конституциялық заңы».
5. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (1994 жылғы 27-желтоқсанда қабылданған Жалпы бөлімі, 1999 жылғы 1-шілдеде қабылданған Ерекше бөлімі) 102-104, 111-112, 117-118, 127-136, 139, 192-193, 196-198, 200-201, 206 және т.б. баптары.
6. Қазақстан Республикасының Бюджеттік Кодексі. 24.04.2004 жылы қабылданған ҚР Заңы
7. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 30-наурыздағы «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы Заңы. (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
8. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 31-тамыздағы «Қазақстан Республикасындағы банктер және банктік қызмет туралы Заңы. (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
9. Қазақстан Республикасының 02.07.2003 жылы қабылданған ҚР Бағалы қағаздар рыногы туралы Заңы (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
10. Қазақстан Республикасының Президентінің 09.03.2004 жылғы 2003-2006 жылдары Қазақстан Республикасында қаржылық секторды дамыту концепциясын жүзеге асыру шараларының жоспарын бекіту туралы Жарлығы
11. Қазақстан Республикасының Даму банкісі туралы Қазақстан Республикасының 25.04.2001 жылғы Заңы
12. Қазақстан Республикасының қаржылық рынокты және қаржылық ұйымдарды мемлекеттік реттеу және қадағалау рыногы туралы 04.07.2003 жылғы Қазақстан Республикасының Заңы
13. Қазақстан Республикасының 2005 жылғы 17-маусымдағы “Валюталық реттеу және бақылау туралы” Заңы (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
14. Қазақстан Республикасының 2000жылғы 18 желтоқсандағы “Сақтандыру қызметі туралы” Заңы.



15. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 12-маусымдағы «Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы Кодексі.
16. Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 29 маусымдағы «Ақша аударымдары мен төлемдері туралы Заңы.
17. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 19-маусымдағы «Мемлекеттік кәсіпорын туралы Заңы (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
18. Қазақстан Республикасының 1999 жылғы 13-шілдедегі «Демпингке қарсы шаралар туралы Заңы.
19. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23-қаңтардағы «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару туралы Заңы.
20. Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 5-шілдедегі «Қаржылық лизинг туралы Заңы.
21. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 5-қаңтардағы «Трансферттік бағаларды қолдану кезіндегі мемлекеттік бақылау туралы Заңы.
22. Қазақстан Республикасының 1997 жылғы 14-шілдедегі «Нотариат туралы Заңы.
23. Қазақстан Республикасының 1997 жылғы 28 сәуірдегі «Қазақстан Республикасындағы вексель айналысы туралы Заңы.
24. Қазақстан Республикасының Президентінің Қазақстан Республикасының қаржылық рынокты және қаржылық ұйымдарды мемлекеттік реттеу және қадағалау рыногы агенттігі туралы Ережені бекіту туралы 31.12.2003 жылғы Жарлығы.
25. Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 1-шілдедегі «Алматы қаласының мәртебесі туралы Заңы.
26. Қазақстан Республикасының 08.02.2003 жылғы Пochта туралы Заңы
27. Қазақстан Республикасының 13.05.2003 жылғы «Акционерлік қоғамдар туралы Заңы
28. Қазақстан Республикасының 2002 жылғы 29 қаңтардағы «Республикалық және жергілікті бюджеттердің атқарылуын бақылау туралы Заңы.
29. Қазақстан Республикасының 20.12.1998 жылғы Коммерциялық емес ұйымдар туралы Заңы
30. Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 18-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының кейбір заң актілеріне сақтандыру ісі мен сақтандыру қызметі мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Заңы.
31. Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 22-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының кейбір заң актілеріне мемлекеттік мекемелерді қаржыландыру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Заңы.
32. Қазақстан Республикасының Аудиторлық қызмет туралы 20.11.1998 жылғы Заңы
33. Қазақстан Республикасының Президентінің Қазақстан Республикасының ұлттық валютасының қызмет етуінің кейбір мәселелері туралы 07.02.2001 жылғы Жарлығы
34. Қазақстан Республикасы Президентінің 2001 жылғы 29-қаңтардағы «Қазақстан Республикасының Ұлттық қорын қалыптастыру және пайдалану қағидалары туралы Жарлығы.
35. Қазақстан Республикасының Президентінің Қазақстандық теңге – ұлттық валютасының бан,кноталар мен монеталарының дизайнының концепциясын бекіту туралы 25.09.2003 жылғы Жарлығы
36. Қазақстан Республикасының Үкіметінің Мемлекеттік сатып алуларды жүзеге асырудың ерекше тәртібінің Ережесін бекіту туралы 20.02.2004 жылғы Қаулысы
37. Қазақстан Республикасының Үкіметінің ҚР Қаржы министрлігі туралы 11.01.2001 жылғы Ережені бекіту туралы Қаулысы
38. Қазақстан Республикасының Үкіметінің ҚР Қаржы министрлігінің қаржылық бақылау комитетінің қызметінің кейбір мәселелері туралы 19.06.2002 жылғы Қаулысы

39. Қазақстан Республикасының Үкіметінің ҚР экономика және бюджетті жоспарлау министрлігі туралы 04.09.2002 жылғы Ережені бекіту туралы Қаулысы
40. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкісінің Қаржылық агенттер үшін пруденциалды нормативтер және олардың статустарының жойылуы тәртібі туралы 25.07.2003 жылғы Қаулысы

**Қосымша нормативтік актілер:**

1. Қазақстан Республикасы Президентінің 2001 жылғы 11-шілдедегі «Қаржы рыногын мемлекеттік реттеудің бірыңғай жүйесін ұйымдастыру жөніндегі шаралар туралы Жарлығы.
2. Қазақстан Республикасының Президентінің 1995 жылғы 26 желтоқсанындағы «Бухгалтерлік есеп туралы Заң күші бар жарлығы.
3. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 3-мамырдағы «Қазақстан Республикасының кейбір заң актілеріне Қазақстан Республикасының Ұлттық Қорының жұмыс істеу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Заңы.
4. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2000 жылғы 11-қаңтардағы «Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі туралы Ережені бекіту жөніндегі Қаулысы.
5. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 1999 жылғы 24-мамырдағы «Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Қазынашылық комитетінің мәселелері туралы Қаулысы.
6. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2001 жылғы 27-ақпандағы «Қазақстан Республикасы Қаржы полициясы агенттігі мәселелері туралы Қаулысы.
8. Қазақстан Республикасы Үкіметінің «Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Қаржы бақылау Комитеті туралы Ережені бекіту жөніндегі Қаулысы.
9. Қазақстан Республикасы Ұлттық Банк Басқармасының 2001 жылғы 5-қыркүйектегі «Қазақстан республикасында экспорт-импорт валюталық бақылауын ұйымдастыру туралы нұсқаулықты бекіту туралы Қаулысы.

**Б) Негізгі әдебиеттер:**

1. Бабич А.М., Павлова Л.Н. Финансы, Москва, ИД ФБК-ПРЕСС, 2000
2. Бельский К.С. Финансовое право. М., Юристь, 1995.
3. Годме Поль М. Финансовое право. М., Прогресс, 1978.
4. Дробозина Л.А. Финансы Москва, Юнити, 2000
5. Карасева М.В. Финансовое право. М., Юристь, 1999.
6. Листопад А.Д. Финансовая деятельность таможенных органов Российской Федерации. М., РИО РТА, 1996.
7. Мухитдинов Н.Б., Найманбаев С.М. Қаржылар саласындағы мемлекеттік басқару. Алматы, 1998.
8. Мухитдинов Н.Б., Найманбаев С.М. Мемлекеттің салықтық қызметінің құқықтық негіздері. Алматы, 1998.
9. Рассолов М.М. Финансовое право. Москва, Юнити, 2001
10. Романовский М.В., Врублевский О.В., Сабанти Б.М. Финансы. Мочква, Юрайт, 2000
11. Химичева Н.Н. Финансовое право. М. БЕК, 1998.
12. Химичева Н.Н. Налоговое право. М. БЕК, 1997.
13. Худяков А.И. Финансовое право Республики Казахстан, Алматы, 2002
14. Худяков А.И. Основы теории финансового права. Алматы, 1995.
15. Худяков А.И. Финансовое право РК. Алматы, 2001.
16. Худяков А.И. Страхование право РК. Алматы, 1997.
17. Худяков А.И. Налоговое право РК. Алматы, 2003.
18. Худяков А.И., Найманбаев С.М. Русско-казахский финансово-правовой толковый словарь. Алматы, 1997.
19. Найманбаев С.М. ҚР қаржылық құқығы. Алматы, 1994.

## **В) Арнайы әдебиеттер:**

1. Жауриков К.К., Ким Г.В. Государственное страхование в Казахстане. Алматы, 1992.
2. Олейник О.М. Основы банковского права. М: Юристъ, 1997.
3. Оспанов М.Т., Мухамбетов Т.И. Иностраный капитал и инвестиции: вопросы теории, практики привлечения и использования. Алматы, 1997.
4. Давыдова Л, Раймонова Д. Банковское право Республики Казахстан. Алматы, 2005.
5. Л. Давыдова, Д.Раймонова. Қазақстан Республикасының банктік құқығы. Алматы, 2006.

## **14 Тақырып. Қаржылық-сақтандыру құқығы қаржылық құқықтың бөлімі ретінде - 1 сағат**

1. Сақтандыру құқығын пәні, әдісі, қайнар көздері және қағидалары. Сақтандыру құқығы қаржылық құқықтың ерекше бөлімінің бір институты ретінде түсінігі. Қазақстан Республикасындағы сақтандыру құқығының қалыптасу жағдайлары.
2. Сақтандырудың түсінігі мен оның түрлері. Сақтандырудың күрделі формалары. Қазақстан Республикасындағы сақтандыру қызметінің түсінігі және дамуы. Сақтандыру қатынастарының қатысушылары.

## **Ұсынылатын әдебиеттердің тізімі.**

### **А) Нормативтік әдебиеттер**

#### **Нормативтік-құқықтық актілер:**

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы (1995 жылғы 30 тамызда қабылданған, 2007 жылы өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
2. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 26-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының Президенті туралы Конституциялық заңы».
3. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 16-қазандағы «Қазақстан Республикасының Парламенті және оның депутаттарының мәртебесі туралы Конституциялық заңы».
4. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 18-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының Үкіметі туралы Конституциялық заңы».
5. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (1994 жылғы 27-желтоқсанда қабылданған Жалпы бөлімі, 1999 жылғы 1-шілдеде қабылданған Ерекше бөлімі) 102-104, 111-112, 117-118, 127-136, 139, 192-193, 196-198, 200-201, 206 және т.б. баптары.
6. Қазақстан Республикасының Бюджеттік Кодексі. 24.04.2004 жылы қабылданған ҚР Заңы
7. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 30-наурыздағы «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы Заңы. (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
8. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 31-тамыздағы «Қазақстан Республикасындағы банктер және банктік қызмет туралы Заңы. (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
9. Қазақстан Республикасының 02.07.2003 жылы қабылданған ҚР Бағалы қағаздар рыногы туралы Заңы (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
10. Қазақстан Республикасының Президентінің 09.03.2004 жылғы 2003-2006 жылдары Қазақстан Республикасында қаржылық секторды дамыту концепциясын жүзеге асыру шараларының жоспарын бекіту туралы Жарлығы
11. Қазақстан Республикасының Даму банкісі туралы Қазақстан Республикасының 25.04.2001 жылғы Заңы

12. Қазақстан Республикасының қаржылық рынокты және қаржылық ұйымдарды мемлекеттік реттеу және қадағалау рыногы туралы 04.07.2003 жылғы Қазақстан Республикасының Заңы
13. Қазақстан Республикасының 2005 жылғы 17-маусымдағы “Валюталық реттеу және бақылау туралы” Заңы (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
14. Қазақстан Республикасының 2000жылғы 18 желтоқсандағы “Сақтандыру қызметі туралы” Заңы.
15. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 12-маусымдағы «Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы Кодексі.
16. Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 29 маусымдағы «Ақша аударымдары мен төлемдері туралы Заңы.
17. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 19-маусымдағы «Мемлекеттік кәсіпорын туралы Заңы (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
18. Қазақстан Республикасының 1999 жылғы 13-шілдедегі «Демпингке қарсы шаралар туралы Заңы.
19. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23-қаңтардағы «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару туралы Заңы.
20. Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 5-шілдедегі «Қаржылық лизинг туралы Заңы.
21. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 5-қаңтардағы «Трансферттік бағаларды қолдану кезіндегі мемлекеттік бақылау туралы Заңы.
22. Қазақстан Республикасының 1997 жылғы 14-шілдедегі «Нотариат туралы Заңы.
23. Қазақстан Республикасының 1997 жылғы 28 сәуірдегі «Қазақстан Республикасындағы вексель айналысы туралы Заңы.
24. Қазақстан Республикасының Президентінің Қазақстан Республикасының қаржылық рынокты және қаржылық ұйымдарды мемлекеттік реттеу және қадағалау рыногы агенттігі туралы Ережені бекіту туралы 31.12.2003 жылғы Жарлығы.
25. Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 1-шілдедегі «Алматы қаласының мәртебесі туралы Заңы.
26. Қазақстан Республикасының 08.02.2003 жылғы Пochта туралы Заңы
27. Қазақстан Республикасының 13.05.2003 жылғы «Акционерлік қоғамдар туралы Заңы
28. Қазақстан Республикасының 2002 жылғы 29 қаңтардағы «Республикалық және жергілікті бюджеттердің атқарылуын бақылау туралы Заңы.
29. Қазақстан Республикасының 20.12.1998 жылғы Коммерциялық емес ұйымдар туралы Заңы
30. Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 18-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының кейбір заң актілеріне сақтандыру ісі мен сақтандыру қызметі мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Заңы.
31. Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 22-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының кейбір заң актілеріне мемлекеттік мекемелерді қаржыландыру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Заңы.
32. Қазақстан Республикасының Аудиторлық қызмет туралы 20.11.1998 жылғы Заңы
33. Қазақстан Республикасының Президентінің Қазақстан Республикасының ұлттық валютасының қызмет етуінің кейбір мәселелері туралы 07.02.2001 жылғы Жарлығы
34. Қазақстан Республикасы Президентінің 2001 жылғы 29-қаңтардағы «Қазақстан Республикасының Ұлттық қорын қалыптастыру және пайдалану қағидалары туралы Жарлығы.
35. Қазақстан Республикасының Президентінің Қазақстандық теңге – ұлттық валютасының бан,кноталар мен монеталарының дизайнының концепциясын бекіту туралы 25.09.2003 жылғы Жарлығы

36. Қазақстан Республикасының Үкіметінің Мемлекеттік сатып алуларды жүзеге асырудың ерекше тәртібінің Ережесін бекіту туралы 20.02.2004 жылғы Қаулысы
37. Қазақстан Республикасының Үкіметінің ҚР Қаржы министрлігі туралы 11.01.2001 жылғы Ережені бекіту туралы Қаулысы
38. Қазақстан Республикасының Үкіметінің ҚР Қаржы министрлігінің қаржылық бақылау комитетінің қызметінің кейбір мәселелері туралы 19.06.2002 жылғы Қаулысы
39. Қазақстан Республикасының Үкіметінің ҚР экономика және бюджетті жоспарлау министрлігі туралы 04.09.2002 жылғы Ережені бекіту туралы Қаулысы
40. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкісінің Қаржылық агенттер үшін пруденциалды нормативтер және олардың статустарының жойылуы тәртібі туралы 25.07.2003 жылғы Қаулысы

#### **Қосымша нормативтік актілер:**

1. Қазақстан Республикасы Президентінің 2001 жылғы 11-шілдедегі «Қаржы рыногын мемлекеттік реттеудің бірыңғай жүйесін ұйымдастыру жөніндегі шаралар туралы Жарлығы.
2. Қазақстан Республикасының Президентінің 1995 жылғы 26 желтоқсанындағы «Бухгалтерлік есеп туралы Заң күші бар жарлығы.
3. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 3-мамырдағы «Қазақстан Республикасының кейбір заң актілеріне Қазақстан Республикасының Ұлттық Қорының жұмыс істеу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Заңы.
4. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2000 жылғы 11-қаңтардағы «Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі туралы Ережені бекіту жөніндегі Қаулысы.
5. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 1999 жылғы 24-мамырдағы «Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Қазынашылық комитетінің мәселелері туралы Қаулысы.
6. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2001 жылғы 27-ақпандағы «Қазақстан Республикасы Қаржы полициясы агенттігі мәселелері туралы Қаулысы.
8. Қазақстан Республикасы Үкіметінің «Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Қаржы бақылау Комитеті туралы Ережені бекіту жөніндегі Қаулысы.
9. Қазақстан Республикасы Ұлттық Банк Басқармасының 2001 жылғы 5-қыркүйектегі «Қазақстан республикасында экспорт-импорт валюталық бақылауын ұйымдастыру туралы нұсқаулықты бекіту туралы Қаулысы.

#### **Б) Негізгі әдебиеттер:**

1. Бабич А.М., Павлова Л.Н. Финансы, Москва, ИД ФБК-ПРЕСС, 2000
2. Бельский К.С. Финансовое право. М., Юристь, 1995.
3. Годме Поль М. Финансовое право. М., Прогресс, 1978.
4. Дробозина Л.А. Финансы Москва, Юнити, 2000
5. Карасева М.В. Финансовое право. М., Юристь, 1999.
6. Листопад А.Д. Финансовая деятельность таможенных органов Российской Федерации. М., РИО РТА, 1996.
7. Мухитдинов Н.Б., Найманбаев С.М. Қаржылар саласындағы мемлекеттік басқару. Алматы, 1998.
8. Мухитдинов Н.Б., Найманбаев С.М. Мемлекеттің салықтық қызметінің құқықтық негіздері. Алматы, 1998.
9. Рассолов М.М. Финансовое право. Москва, Юнити, 2001
10. Романовский М.В., Врублевский О.В., Сабанти Б.М. Финансы. Мочква, Юрайт, 2000
11. Химичева Н.Н. Финансовое право. М. БЕК, 1998.
12. Химичева Н.Н. Налоговое право. М. БЕК, 1997.
13. Худяков А.И. Финансовое право Республики Казахстан, Алматы, 2002

14. Худяков А.И. Основы теории финансового права. Алматы, 1995.
15. Худяков А.И. Финансовое право РК. Алматы, 2001.
16. Худяков А.И. Страхование право РК. Алматы, 1997.
17. Худяков А.И. Налоговое право РК. Алматы, 2003.
18. Худяков А.И., Найманбаев С.М. Русско-казахский финансово-правовой толковый словарь. Алматы, 1997.
19. Найманбаев С.М. ҚР қаржылық құқығы. Алматы, 1994.

#### **В) Арнайы әдебиеттер:**

1. Жауриков К.К., Ким Г.В. Государственное страхование в Казахстане. Алматы, 1992.
2. Олейник О.М. Основы банковского права. М: Юристъ, 1997.
3. Оспанов М.Т., Мухамбетов Т.И. Иностранний капитал и инвестиции: вопросы теории, практики привлечения и использования. Алматы, 1997.
4. Давыдова Л, Раймонова Д. Банковское право Республики Казахстан. Алматы, 2005.
5. Л. Давыдова, Д.Раймонова. Қазақстан Республикасының банктік құқығы. Алматы, 2006.

#### **15 Тақырып. Қаржылық-шаруашылық құқығы қаржылық құқықтың бөлімі ретінде -1 сағат**

1. Қаржылық – шаруашылық құқықтың қаржылық құқықтың бір бөлімі ретінде түсінігі.
2. Қаржылық – шаруашылық құқықтың пәні, әдісі, қайнар көздері және қағидалары. Қаржылық – шаруашылық құқықтық қатынастар мен қаржылық – шаруашылық құқытық нормалардың ұғымы.

#### **Ұсынылатын әдебиеттердің тізімі.**

##### **А) Нормативтік әдебиеттер**

##### **Нормативтік-құқықтық актілер:**

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы (1995 жылғы 30 тамызда қабылданған, 2007 жылы өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
2. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 26-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының Президенті туралы Конституциялық заңы».
3. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 16-қазандағы «Қазақстан Республикасының Парламенті және оның депутаттарының мәртебесі туралы Конституциялық заңы».
4. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 18-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының Үкіметі туралы Конституциялық заңы».
5. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (1994 жылғы 27-желтоқсанда қабылданған Жалпы бөлімі, 1999 жылғы 1-шілдеде қабылданған Ерекше бөлімі) 102-104, 111-112, 117-118, 127-136, 139, 192-193, 196-198, 200-201, 206 және т.б. баптары.
6. Қазақстан Республикасының Бюджеттік Кодексі. 24.04.2004 жылы қабылданған ҚР Заңы
7. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 30-наурыздағы «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы Заңы. (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
8. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 31-тамыздағы «Қазақстан Республикасындағы банктер және банктік қызмет туралы Заңы. (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
9. Қазақстан Республикасының 02.07.2003 жылы қабылданған ҚР Бағалы қағаздар рыногы туралы Заңы (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).

10. Қазақстан Республикасының Президентінің 09.03.2004 жылғы 2003-2006 жылдары Қазақстан Республикасында қаржылық секторды дамыту концепциясын жүзеге асыру шараларының жоспарын бекіту туралы Жарлығы
11. Қазақстан Республикасының Даму банкісі туралы Қазақстан Республикасының 25.04.2001 жылығ Заңы
12. Қазақстан Республикасының қаржылық рынокты және қаржылық ұйымдарды мемлекеттік реттеу және қадағалау рыногы туралы 04.07.2003 жылғы Қазақстан Республикасының Заңы
13. Қазақстан Республикасының 2005 жылғы 17-маусымдағы “Валюталық реттеу және бақылау туралы” Заңы (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
14. Қазақстан Республикасының 2000жылғы 18 желтоқсандағы “Сақтандыру қызметі туралы” Заңы.
15. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 12-маусымдағы «Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы Кодексі.
16. Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 29 маусымдағы «Ақша аударымдары мен төлемдері туралы Заңы.
17. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 19-маусымдағы «Мемлекеттік кәсіпорын туралы Заңы (өзгертулер мен толықтырулар енгізілген).
18. Қазақстан Республикасының 1999 жылғы 13-шілдедегі «Демпингке қарсы шаралар туралы Заңы.
19. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23-қаңтардағы «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару туралы Заңы.
20. Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 5-шілдедегі «Қаржылық лизинг туралы Заңы.
21. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 5-қаңтардағы «Трансферттік бағаларды қолдану кезіндегі мемлекеттік бақылау туралы Заңы.
22. Қазақстан Республикасының 1997 жылғы 14-шілдедегі «Нотариат туралы Заңы.
23. Қазақстан Республикасының 1997 жылғы 28 сәуірдегі «Қазақстан Республикасындағы вексель айналысы туралы Заңы.
24. Қазақстан Республикасының Президентінің Қазақстан Республикасының қаржылық рынокты және қаржылық ұйымдарды мемлекеттік реттеу және қадағалау рыногы агенттігі туралы Ережені бекіту туралы 31.12.2003 жылғы Жарлығы.
25. Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 1-шілдедегі «Алматы қаласының мәртебесі туралы Заңы.
26. Қазақстан Республикасының 08.02.2003 жылғы Пochта туралы Заңы
27. Қазақстан Республикасының 13..05.2003 жылғы «Акционерлік қоғамдар туралы Заңы
28. Қазақстан Республикасының 2002 жылғы 29 қаңтардағы «Республикалық және жергілікті бюджеттердің атқарылуын бақылау туралы Заңы.
29. Қазақстан Республикасының 20.12.1998 жылғы Коммерциялық емес ұйымдар туралы Заңы
30. Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 18-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының кейбір заң актілеріне сақтандыру ісі мен сақтандыру қызметі мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Заңы.
31. Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 22-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының кейбір заң актілеріне мемлекеттік мекемелерді қаржыландыру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Заңы.
32. Қазақстан Республикасының Аудиторлық қызмет туралы 20.11.1998 жылғы Заңы
33. Қазақстан Республикасының Президентінің Қазақстан Республикасының ұлттық валютасының қызмет етуінің кейбір мәселелері туралы 07.02.2001 жылғы Жарлығы

34. Қазақстан Республикасы Президентінің 2001 жылғы 29-қаңтардағы «Қазақстан Республикасының Ұлттық қорын қалыптастыру және пайдалану қағидалары туралы Жарлығы».
35. Қазақстан Республикасының Президентінің Қазақстандық теңге – ұлттық валютасының бан,кноталар мен монеталарының дизайнының концепциясын бекіту туралы 25.09.2003 жылғы Жарлығы
36. Қазақстан Республикасының Үкіметінің Мемлекеттік сатып алуларды жүзеге асырудың ерекше тәртібінің Ережесін бекіту туралы 20.02.2004 жылғы Қаулысы
37. Қазақстан Республикасының Үкіметінің ҚР Қаржы министрлігі туралы 11.01.2001 жылғы Ережені бекіту туралы Қаулысы
38. Қазақстан Республикасының Үкіметінің ҚР Қаржы министрлігінің қаржылық бақылау комитетінің қызметінің кейбір мәселелері туралы 19.06.2002 жылғы Қаулысы
39. Қазақстан Республикасының Үкіметінің ҚР экономика және бюджетті жоспарлау министрлігі туралы 04.09.2002 жылғы Ережені бекіту туралы Қаулысы
40. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкісінің Қаржылық агенттер үшін пруденциалды нормативтер және олардың статустарының жойылуы тәртібі туралы 25.07.2003 жылғы Қаулысы

#### **Қосымша нормативтік актілер:**

1. Қазақстан Республикасы Президентінің 2001 жылғы 11-шілдедегі «Қаржы рыногын мемлекеттік реттеудің бірыңғай жүйесін ұйымдастыру жөніндегі шаралар туралы Жарлығы».
2. Қазақстан Республикасының Президентінің 1995 жылғы 26 желтоқсанындағы «Бухгалтерлік есеп туралы Заң күші бар жарлығы».
3. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 3-мамырдағы «Қазақстан Республикасының кейбір заң актілеріне Қазақстан Республикасының Ұлттық Қорының жұмыс істеу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Заңы».
4. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2000 жылғы 11-қаңтардағы «Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі туралы Ережені бекіту жөніндегі Қаулысы».
5. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 1999 жылғы 24-мамырдағы «Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Қазынашылық комитетінің мәселелері туралы Қаулысы».
6. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2001 жылғы 27-ақпандағы «Қазақстан Республикасы Қаржы полициясы агенттігі мәселелері туралы Қаулысы».
8. Қазақстан Республикасы Үкіметінің «Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Қаржы бақылау Комитеті туралы Ережені бекіту жөніндегі Қаулысы».
9. Қазақстан Республикасы Ұлттық Банк Басқармасының 2001 жылғы 5-қыркүйектегі «Қазақстан республикасында экспорт-импорт валюталық бақылауын ұйымдастыру туралы нұсқаулықты бекіту туралы Қаулысы».

#### **Б) Негізгі әдебиеттер:**

1. Бабич А.М., Павлова Л.Н. Финансы, Москва, ИД ФБК-ПРЕСС, 2000
2. Бельский К.С. Финансовое право. М., Юристь, 1995.
3. Годме Поль М. Финансовое право. М., Прогресс, 1978.
4. Дробозина Л.А. Финансы Москва, Юнити, 2000
5. Карасева М.В. Финансовое право. М., Юристь, 1999.
6. Листопад А.Д. Финансовая деятельность таможенных органов Российской Федерации. М., РИО РТА, 1996.
7. Мухитдинов Н.Б., Найманбаев С.М. Қаржылар саласындағы мемлекеттік басқару. Алматы, 1998.
8. Мухитдинов Н.Б., Найманбаев С.М. Мемлекеттің салықтық қызметінің құқықтық негіздері. Алматы, 1998.



9. Рассолов М.М. Финансовое право. Москва, Юнити, 2001
10. Романовский М.В., Врублевский О.В., Сабанти Б.М. Финансы. Москва, Юрайт, 2000
11. Химичева Н.Н. Финансовое право. М. БЕК, 1998.
12. Химичева Н.Н. Налоговое право. М. БЕК, 1997.
13. Худяков А.И. Финансовое право Республики Казахстан, Алматы, 2002
14. Худяков А.И. Основы теории финансового права. Алматы, 1995.
15. Худяков А.И. Финансовое право РК. Алматы, 2001.
16. Худяков А.И. Страхование право РК. Алматы, 1997.
17. Худяков А.И. Налоговое право РК. Алматы, 2003.
18. Худяков А.И., Найманбаев С.М. Русско-казахский финансово-правовой толковый словарь. Алматы, 1997.
19. Найманбаев С.М. ҚР қаржылық құқығы. Алматы, 1994.

**В) Арнайы әдебиеттер:**

1. Жауриков К.К., Ким Г.В. Государственное страхование в Казахстане. Алматы, 1992.
2. Олейник О.М. Основы банковского права. М: Юристъ, 1997.
3. Оспанов М.Т., Мухамбетов Т.И. Иностраный капитал и инвестиции: вопросы теории, практики привлечения и использования. Алматы, 1997.
4. Давыдова Л, Раймонова Д. Банковское право Республики Казахстан. Алматы, 2005.
5. Л. Давыдова, Д.Раймонова. Қазақстан Республикасының банктік құқығы. Алматы, 2006.